

സുജാതോദ 10500

(ച ൦ ബി)

സുജാതോദയാഹരം

ഭാഷാചംബു.

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ
എം. എ., ബി. എൽ., എം. ആർ. എ. എസ്. അവർകൾ
ഉണ്ടാക്കിയത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ
കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടം
വക ചിലവിന്മേൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടത്.

1088.

വില 12 അണ

സ മ പ്ത ണം.

തീപ്പെട്ടുപോയ 'ഉഷാകല്യാണചംബു'കുത്താ
വായ എന്റെ ഗുരുനാഥൻ ചങ്ങനാശ്ശേരി ലക്ഷ്മി
പുരത്തു കൊട്ടാരത്തിൽ രവിവർമ്മ കോയിത്തമ്പു
രാൻ തിരുമനസ്സിലെ സ്മാരകമായി ഈ ചംബുപ്ര
ബന്ധത്തെ സഹൃദയസമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഗുണമകത്താ.

സുജാതോദയാഹരം

ഭാഷാചംബു.

പൂർവ്വഭാഗം.

കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടുനന്തോപരിനിഖിലജഗ-
 ത്താപശാന്തിസ്തുതയോൽ-
 ക്കണാഭോഗംവയറിൽകമലമൊട്ടശയി-
 സ്തുനകാർമേഘവാന്യേ!
 തണ്ടാർമാതിൻതടപ്പോർമുലകളുടെതവ:-
 പുഞ്ചമേ!കല്പവൃക്ഷം
 തിണ്ടാട്ടാനിൻപദത്താർതൊഴുതിവന്ദനം-
 ഭക്തനംഭേഷണനീ.

൧൪

നിന്നോറിക്കങ്കമപ്പൊട്ട,ധിഗളമണിയും
 ചാരുകസ്തൂരി,കേശം-
 തന്നിൽചൂട്ടനമുല്ലപ്പൂതുമലരിവയെ-
 നെയ്യിലായ്ത്തയ്യലാളേ!
 കണ്ണിൽചെന്തീ,കഴുത്തിൽഗരള,മണികപ-
 ദ്വത്തിലാറിൻതിരക്കോ-
 പ്പെന്നൊക്കത്തോന്നിടുന്നെന്നുമയൊടുഹരനോ-
 തുന്നതിന്നായ്ത്തൊഴുത്തേൻ.

൧൫

ശ്രീമത്താമാസ മാറൊത്തിരുവിധമുടയോ-
 രമ്മയിൽപ്രേമമാനം
 സാമത്യാൽതാരകോൽപ്പന്നതകലരുകിലും
 താരകാരാതിയായും
 കാമൽത്തെവല്ലിച്ചറിപ്പടരുമൊരമരം-
 നോകമംശോകമംമേ
 കാമത്തെക്കൈവരുത്തിക്കരളിനുകളിരും
 സൗഖ്യമുണ്ടാക്കിടട്ടേ.
 മുൻകാലംഭാരതക്ഷാത്രലഗ്നമുലബലം-
 ഭോഗദാവാഗ്നിയെക്കൊ-
 ണ്ടുകാളുംശത്രുവംശപ്രകരമെരിപൊരി-
 ച്ചാകവേലാഘവന
 തങ്കാലിൽതാണവീശ്വോക്തിസുരഭികളാം
 രാജപുത്രാഖ്യഭൂമി-
 കൊങ്കാലങ്കാരമുക്താമണികൾവളരെന്നാൾ
 പാലനംചെയ്തുചാണാർ.
 ഞമ്മനോരിലരാതിലാജദമനം
 ചെയ്തുംപ്രതാപാനലൻ-
 തന്നുനിൽജയലക്ഷ്മിയൊതരണിയെ-
 പ്ലാണിഗ്രഹംചെയ്തവൻ
 വിഞ്ചൽമിന്നുമുസുകൾതൻനടുവിലാ-
 ചുന്ദ്രൻകണക്കവിമേൽ
 നിന്റായഞ്ജയ ചന്ദ്രനെനൊരധരാ-
 പാലൻവിളംബീടിനാൻ.

ന

ര

൫

താണീടാതുളളകീർത്തിച്ചുടയൊടുധരണീ-
 പാലനംകാന്യകുഞ്ജ-
 ക്ഷോണീമാതിന്റെനൊന്നൊന്നൊട്ടുകുറിയുച-
 ന്ദ്രാഭിധൻചെയ്തതും
 വാണീടുമ്പോൾജനങ്ങൾക്കയരമൊരുമയാ-
 ഭാഗ്യസൗഖ്യപ്രാപ്തിമേക-
 ശ്രേണീവൈപുല്യമോതുന്നതിനണവുമിവൻ-
 നാവതിനാവതല്ലാ.
 ദാനംധാരാമുണ്ടെങ്കിലുമതിൽമദമി-
 ല്ലാതെയും, താൻകലാവാ-
 നാണെന്നാലുംകുളുക്കുത്തിനുപഴുതുകൊടു-
 ക്കാതെയും, പ്രീതിയോടേ
 മാനത്തിൽപാർത്തുലോകത്തിനുപകലിരവും
 ഭേദമില്ലാതെബന്ധു-
 സ്ഥാനംകൈക്കൊണ്ടുമുവീതലമവികലമ-
 പ്ലാതുമിവൻകാത്തുവാണാൻ.
 അന്ത്യായത്തിനുജനശ്ശനി, യനലപഥ-
 നാക്കുശുക്രപ്രസാദം,
 വിണ്ണോർനാഥനുബദ്ധിക്കയ, മിതരൂപ-
 കൊക്കെവിശ്വാതിനാശം,
 പുണ്യക്ഷോണീസ്തൂപുഷ്പിപ്രസരമിവയൊടൊ-
 നിച്ചുസംഗ്രാജ്യലക്ഷ്മി-
 സ്തൂനാമൃതനരഗംതടവനവതിയായ്-
 ത്തീൻപോലനരേന്ദ്രൻ.

ന

െ

പു

കാലംകുറച്ചുനിജകാന്തയുമായ് ധരിത്രീ-
 പാലൻകഴിച്ചു സുഖമേനിവസിപ്പിട്ടുപോൾ
 താലാങ്കസോദരരൂപാവിഭവോലയങ്ങ്
 ലോലാംഗിയാമൊരു കമാരി സമുദധിച്ചു.

൯

അക്കൗന്റുകളെ വേദാഭിമുഖീകരിച്ച്
കാക്കുന്ന താങ്ങുകൂട്ടിയവർക്ക്
തൽക്കര്യം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു
ശ്രദ്ധേയമായിട്ടുണ്ടെന്നു.

അനുദിനവസനത്താലുണ്ടായതായാലോമ-
പ്രതിമതികലപൊങ്ങപ്പോയോവളർന്നു,
അനിശമതിലുദിക്കുംപെട്ടെന്ന്പിന്നിലാവരുത്
ജനനയനചകോരവാതവെപ്പിതമായി. എ.എ.

ഓദ്ധാതാവാരമജ്ജുജ്ജവിവിനൊടനന്യ-
 യഞ്ജെഴുംസൽഗുണത്തെ-
 പ്പൊൽത്താരമ്പന്റെകൊന്തജ്ജടയതനുവിനു
 ചേർത്തപോൽപുത്രീബാലം
 തത്താദൃഷായ്നയിജ്ജനാതുമിളിതരസം
 നാദംകേനാദംനോക്കിനോക്കി-

ചിത്താനന്ദാസ്തവത്തിൽ ജനകജനനിമാ-
രഞ്ജമുണിക്കുളിച്ചാർ.

ഫെ

ഇതും ജഗതൃതിയനേത്രകുതുമലത്തെ
നിത്യം വളർത്തി വിലസുന്ദരപരീന്ദുപുത്രി
അഞ്ചുതളങ്ങിനെ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു മാല-
സപത്തെന്നതാനിലയെ വിട്ടു വിമുക്തയായാൾ.

ഫെ

വാടാതേതന്നെ പാദംഗതിയിൽ വിലസിപ്പോൽ,
മാന്ദ്യമായാസമേതും

കൂടാതേതന്നെ മധ്യംദിനമനുഭൂതമായ്,

പുണ്യമൊന്നം പ്രതാപം

നേടാതേതന്നെ മേന്മേലുദമതിതരാം

കുമാരായ്, ശങ്കചെറും

തേടാതേതന്നെ നേത്രം തരളതരവുമായ്

തൽക്കണ്ണം പക്ഷുപാക്ഷുപം.

ഫെ

താമസ്യകുന്ദധരിശ്രീഹരിഹയതനയാ-

ഗാത്രപൂർവ്വദിതന്മേൽ

ചേരുന്നേരം തദാസ്യാംബുജമലർ വികസി-

പ്പിച്ചു തന്നിപ്പോലേ

പാരംവക്ഷോഭകോകദപരഘടനമുടൻ

ചെണ്ണിലും കേശമാകും

ഭൂരിലുപാന്തം പടർത്തി പ്രതിഭാസയുമാ-

സ്തിലാഭാവത്തിൽ മങ്ങും.

ഫെ

കൈത്തണ്ടിൽ കൂടി തങ്കത്തരിവളരുന്നവിൻ

കാന്തിമന്ദം ഗ്രഹിപ്പാൻ,

കാൽത്താരിൽ ചേൺമഞ്ചു സപനപന്നത്രഷാ

നൂപുരംലോഭനീയം,

മുത്തേറ്റപ്പുണ്ടു മുക്താവലി കുചഗിരിയിൽ

കേവലംസേവചെന്തു

നൽത്തേൻ ചൊല്ലാളുണിഞ്ഞീലൊരുപൊഴുതുമ്മോ!

ഭ്രഷണഭ്രഷണാത്ഥം.

മുനു

ഒന്നായ് ലോകത്തിനാലോ ചനശിവ! ശിവനേ!

ചന്ദ്രനൊന്നല്ലരണ്ടായ്

മൂന്നായ് കല്യാണശൈലം മനസിജശരമോ

സാരമാറായിതാനും

വിന്നെപ്പത്തൻ പതായ് തീർന്നിതയുവാളായും,

പുണ്യതാമ്രധാരാ-

വന്നൊട്ടേറും വിചിത്രപ്പണികളവനിയിൽ

ചെയ്ത സാമോദമേവം.

മു

ജനംശ്രോഭോജാസവത്തെക്കളവാടുക ചട്ടം-

ഗണ്ഡഭംഗ്യാനുകന്ത

കൊങ്കപ്പൊൽക്കുന്നിലെത്തും നയനമനിമിഷാ-

ഭിച്യയെക്കണ്ണലാക്ഷി

തങ്കച്ചേലംതനുശ്രീതടിനിയിൽ മുഴുകി-

കുട്ട്മന്തിത്തുമുറും

മങ്കണ്ണിനീമനോജതപ്രഭമനസിജനോ

വിശപസ്യകാവരുത്തി?

മുച്ച

ശംഖിനുള്ളൊവികത്തിൻ വസതി? പവിഴവും

മുത്തുമണ്ണുത്തിലാമോ?

തിങ്കൾത്തെയ്യിന്നുമേലോമുകിൽനിര?യമൃതി-

ന്നാശ്രയംതൊണ്ടിതാനോ?

തങ്കക്കുന്നിൽ പിറന്നൊയമുന?യതുതടാ-

കത്തിലോവീഴ്ത്തതീ-

യംഗശ്രീതൻപ്രഭാവം?ഹര!ഹര!ചപലാ-

ലേഖഭൂലോകമാനോ?

ഹൻ

അനിശംനവയൗവനത്തോടൊത്തോ-

രനവദ്യാംഗിനരാധിനാഥപുത്രി

തനുവാംലതകൊണ്ടുതന്നെഗാഢം

ജനഹൃത്തൊക്കെവരിഞ്ഞുകെട്ടിവാണാൾ.

രം

ഗദ്യ:- ഇവണ്ണം വണ്ണത്തിനനന്തരം, ദർശനത്തിനിന്ദ്രനും ശക്തി ചോരാത്ത ചാരുതമേറും നീരോത്ത നീരദത്തിൻമദത്തെയുതിർത്ത പുരികഴലെഴും കുയിൽമൊഴി സുഷമയാലാഴി ചൂഴ്ചമുഴിയിൽ വാഴും കേഴമാൻമിഴിമാക്കു വാഴ്ത്തും മുഷ്ടി ബാക്കിവെക്കും തൊതുക്കി സ്വകലത്തിനു വികലതമററ കീർത്തിച്ചേർത്തും വരത്തികാണുന്നോരുടെ കണ്ണും കേൾപ്പവരുടെ കണ്ണും ഹാദാകഷിച്ഛവദ്യമായ ലാവണ്യത്തിൻ നടനപ്പന്തലായി ലസിജ്ജമ്പോൾ

കൗലരൂപമുത്തയാശ്രീപതികളെയഖിലം

സ്വപ്നനാദീരതിജ്ഞായ്

മൊത്തത്തിൽചേർത്തുകാഹിമകരമഹിമാ-

വൊത്തസൽക്കീർത്തിവസ്ത്രം

പൃത്ഥവിത്തേൻവാണിയാൾക്കായ് പ്രിയമൊടുസുരൂ-

ത്തത്തിൽനൽകിസ്സരേശ-

പ്രസ്ഥത്തിൽ പാത്തിരുന്നാൻ പൂമുവിതി പൂമുദോ-

വിക്രമൻ ചക്രവർത്തി.

൨൧

നേരത്തെ തുള്ളി നീതി നികവ, ചിലകലാ-

ദാക്ഷ്യ, മന്ത്രക്ഷമേശ-

നാരെത്താഴ്ന്ന കീർത്തി പൂട, തനുസുഷമാ-

വൈഭവം, സൽസപദാവം,

നീരിത്താർപത്രനേത്രൻ തിരുവടിയിലലം

ഭക്തിയെന്നിത്ഥമോത്താ-

ലാരിലാശ്വീന്ദ്രമുക്താമണിയൊടുകിടയാ-

യുള്ള പാരുളിലിന്നും?

൨൨

ചേലിൽ തച്ചരിതം ബാല്യ-

കാലത്തിൽത്തന്നെയുഴിയിൽ

തൈലത്തിൻ വിന്ദുതാനംഭോ-

ജ്വാലത്തിൽ പോൽ പരന്നതേ.

൨൩

കാരോതരം പൂമുഹുവാലഗുണങ്ങളാളി-

മാരോതിടുന്നതവിലം നിരപിച്ചനിത്യം

കാരോടെത്തുക ചമാർക്കണിമെഴുലിമാല

വേരോടുന്നഭിനിവേശമവകൽ വെച്ചാറം.

൨൪

കുന്ദവെന്ന കുചമാർതൊഴുന്നൊര-

ത്തനപിതനിൽ നരനാഥ ചിത്തവും

മനമനു പുരുഷുണ്ഡവൈഭവം

ചെന്നു ചെങ്കുതകുത്വമായി പോൽ.

൨൫

ഇരുവരുമൊരുപോലി വണ്ണമന്ത-

വരണമതനു പരസ്സരംകഴിഞ്ഞു

അരികിൽമരുവിടുംസമോജബാണൻ

കരുതിയഥാവിധിധന്യനെന്നതന്നേ.

൨൬

ഗദ്യ:— അക്കാലത്തിലവിചിത്രപാലകലകലാപമാ
യ് ലസിക്കും കാന്യകുഞ്ജാധിപതി ജയചന്ദ്രൻ നന്ദിനിയില
ന്നിനിയ നവയൗവനയാമിനീനാമോദയത്താൽ ദിനമനുവ
ർമ്മാനമാകമസമാനലാവണ്യജലനിധിപാനീയപൂരത്തിൽ നയ
നദപയത്തെ നിമജ്ജനായ് വിശിഷ്ടകലപ്രസൂതി വിപുലതര
പ്ലാതിയിവയാലുമതുപാലമലശരീരാഭിഖ്യ യതുലകലാവിച
ക്ഷണതയിവയാലുമിസ്സരിപ്രതിസമാപൃതമായ ധരിത്രീമണ്ഡല
ത്തിലവനീശവംശത്തിന്നലങ്കാരഭൂഷണങ്ങളായ്വിളങ്ങുമൊരു യു
വാക്കുളിലേവനൊരുവനസ്സുദരിതൻ പാണിഗ്രഹണത്തിന്നർ
ന്നെന്നമന്ദമന്ദര വിചിന്തനംചെയ്തു സന്തപ്തഹൃദയനായ്തന്നെ
യും ചതുർമുഖനേയും നിന്ദനംചെയ്തു സാരന്മാരായ ചാരന്മാരെ
യോരോരാജധാനിതോദമയച്ചു വിചാരണ ചെയ്യിച്ചമസംതൃപ്ത
നായൊരുദിനമാസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ തന്നുടെ മുഖ്യാമാത്യന്മാ
രെയാഹ്വാനംചെയ്തപ്പോൾവിധി മധുരമായ് കഥിച്ചു:

‘എന്നേത്രചന്ദ്രികവർണ്ണമനോവിഷാദ-

മെന്നേവയസ്സിലധുനാപതിനാറുപോക്കി

ഇന്നേതുകൊണ്ടുതവതരക്കവിവാഹകാലം

തന്നേനിനസ്തിലൊരുതർക്കശേഷമില്ലാ,

൨൭

ശീലം, കലം, സുഷമ, വിദ്യതുടങ്ങിയോരോ-

ന്നാലുംകുമാരിയൊടുചേർച്ചയെഴുന്യവാവെ,

കാലംകഴിഞ്ഞതുകഴിഞ്ഞുചരാംഗിയാർക്കു

മേലെങ്കിലുരയടിതിവല്ലെന്നാക്കിടേണം.

2 *

വാൻപൊത്തോരുവുരാധീശപരവിലസുവതാ-

യിങ്ങുദേശങ്ങളൊന്ന-

ല്ലൻപത്താറുണ്ടുവയ്ക്കപ്പാമതിലധികം

ദീപവുംലോഭമെന്നേ

ജമൻപൊത്തെന്നാലുമജ്ഞാസനനതികരിനൻ

തനപിമാർമുന്നിൽനില്പോ-

മെൻപുത്രിയൊത്തയാത്രീരമണനൊരുവനെ-

ഭൃത്തിനാൽതീർത്തതില്ലാ.

൨൯

ജനരൂപനൊരുത്തനെൻമകൾക്കീ-

മനുജാധീശകലത്തിലേവനിപ്പോൾ?

ജനതാപമിതോത്തുവാക്കുമെന്ന-

ള്ളിനശൈത്യംവരുമാറുമച്ചുകൊൾവിൻ.'

൩൦

വിമതശമനനാംനൃപാലനേവം

സ്വമതമുരച്ചതുകേട്ടുതൽസദസ്സിൽ

പ്രമദമൊട്ടുമുതുകുലനാകും

സുമതികുലിച്ചിതുസുകുലുബദ്ധിയോടേ:

൩൧

‘ശകലമിവിടെനോക്കേണ്ടസ്വരായ്ക്കന്ത!രാവു

വകലുമിതുവരെയുംപാത്തുനാമാത്തിടനി;

സകലസുഖവുണ്ടായ്ദുഃഖമെല്ലാമ്നമൊന്നി-

ച്ചകലമുരചനാംനീയീവിധംചെയ്തുകിൽ.

൩൨

ഭൂഭാഗത്തിങ്കലൊക്കെപ്പതിയൊരുപുകഴാം

ഘണ്ണിമാചന്ദ്രമസ്സിൻ

ശോഭാഗവ്ധംനശിപ്പിച്ചൊരുമുതുമ്പോ-

വാടപാടെചിരിച്ചു

താപാപേതജയശ്രീവധുവാടുപതിവായ്

ജൈത്രയാത്രയ്ക്കുതരണം

കുഷ്ഠാപാലോത്തംസമുത്താംപുഷ്പസുപതിയെനീ

കഷ്ടമേവിട്ടുമുന്നം.

൩൩

ശ്രീനിതാനന്തമഴിമിഷമാരിപോയ്

മാനിയായവനിൽമാലചാർത്തണം

വാനിലാഭയൊടുപൊങ്ങുമിന്ദുതാൻ

പൂനിലാവിനനുരൂപവല്ലഭൻ.

൩൪

രാത്രിമടുക്കുകേട്ട-

കൂട്ടത്തിയൊത്തുപെട്ടല്ലൂകളെ

രുട്ടൊടുരുട്ടിക്കൈത്താൻ

കൊട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുരച്ചിതിദം:

൩൫

മതിമതിചെവിക്കൊണ്ടെന്നെത്തുണാൻഛന്ത!കേൾക്ക-

ന്നതുകിതവനവൻമൽകന്യതൻകാന്തനെന്നോ?

ചിതമിതുചിതമേറംകേകികൾക്കീശിതാവിൻ-

സുതയുടെപതിയുണ്ടോകൊച്ചനീക്കോലിയാവൂ?

൩൬

നാകത്തിൻമതിൽകൂടെവെങ്കളിയിടം

നൽക്കീർത്തിയെക്കാത്തൊരമ-

ന്നേകുച്ഛത്രമതിൻനിഴൽക്കുരുട്ടു-

ഭോഷണപരക്കുന്നരെ

പാകംനോക്കിമറിച്ചുണാൻപടുകഴി-

യ്ക്കുള്ളിൽപതിപ്പിച്ചിടം-

താകണ്ഠപ്രമദാഞ്ജിതന്നിലവരൊ-

ത്തിപ്പുല്ലുമജ്ജിയ്യയോ?

൩൭

ഇതെന്തു കഥമന്ത! നീമതിമാന്നസംബന്ധമെൻ-
 ഹൃദന്തമതു ചുട്ടിട്ടുപടിസദസ്സിൽ വെച്ചീവിധം
 സ്വതന്ത്രതകവിഞ്ഞുരപ്പതിനുമേതുവെന്തോക്കിൽനിൻ-
 മദന്തകൃതിതന്നെ'യെന്നവനിജാനിചീന്തേതാനിനാൻ.

ന.പു.

പൊന്നാലല്ലോകുറുക്കുന്നതുഭവിഹൃദയം

പൃഷ്ഠശ്ശേരവിത്തം

മുന്നാളേകരൂദശിച്ചുവതുപുഥുതൻ-

നാട്ടിലുൾപ്പെട്ടതാവാം

എന്നാലോചിച്ചിളക്കിസ്സപുരമതിലണ-

ച്ചീടവേപാടവാൽഭു-

വെന്നാളുംകാന്യകുഞ്ജക്കിതിപനതുതനി-

ഞ്ജന്നതക്കിച്ചെതിത്താൻ.

ന.ൻ

എന്നേമോഹത്തിനുണ്ടാംകരകവിയൽ! പുഥു-

ക്ഷാധവൻജ്ഞാതിബാലൻ

മുന്നേതാനോമുറയ്ക്കിപ്പുഥിവിമുഴുവനും

വെന്നധന്യാഗ്രന്ത്രേ

ഇന്നേറെച്ചൊൽവതെന്നിനിവമനസിമ-

ന്നൊക്കയുംശീലുവുലം

തന്നേകത്തുപ്രമെന്നോത്തിതുബത! ജയ ച-

ന്ദ്രാഭിധൻഭൂപരീന്ദ്രൻ.

ര.ര.

ഒരുപോരുരുഘോരമായ്തുടന്നാ-

രിരുപേരുംപുരുവീര്യരത്തരത്തിൽ

ധരപാരമഹോ! കല്പങ്ങിവാനിൽ

കുരളോരുക്കളുവേട്ടുരൂരല്ലാം.

ര.മ

ഒരു യുദ്ധത്തിലുണ്ടായ വിജയം
 ന്യായത്തെ മുൻനിർത്തുവാം-
 നായിത്തോന്നിയ പൂമിളയുവനു ച-
 ന്നായത്തമായെത്രയും
 ശ്രീയെത്തും ജയചന്ദ്രനശ്രുനദിയിൽ
 കായത്തെ മുക്കിപ്പരം
 ഹ്രീയെത്തൻ തലമേൽ ചുമന്നു നഗരേ
 പേയൊത്തു പോയെത്തി പോൽ.

ര'മ

ലോകപ്രസിദ്ധമിതുമന്ത്രിയറിഞ്ഞുതന്നേ
 നാകപ്രഭുപ്രതിമനാം നൂവനോടു വൈരം
 പാകപ്പെടുപടികമിച്ഛിത, മാത്യനെന്ന-
 മേകപ്രമാണമിഹ നല്ലതു ചൊൽവതല്ലോ.

ര'മ

നരവരനത്തരമായി-
 ത്തിരുവളുമുണ്ണമെങ്കിലാകട്ടെ
 വരുവതു വരുമതു നീക്കം-
 നൊരുവനു മില്ലെന്നു ചൊല്ലി മന്ത്രിനാൻ.

ര'ര

'ഏതായാലുമമാത്യരേ! വിരവിൽനാം
 ശ്രീരാജസുയാദ്ധരം
 വീതായാസലവംകഴിപ്പതിനാം-
 ചിട്ടന്നു, നാടൊന്നിലും
 നേതാവാനരനിമ്മവത്തിനണയാ-
 താകൊല്ല ലോകോല്യസ-
 ശ്രീതാവുമ്മകന്യകസ്തമതുകാ-
 ലത്താകിലുദാഹരമാം.

ര'മ

നാനാദേശങ്ങൾകാക്കുംനരപതികൾനവീ-

നമുവിജ്ഞാച്ചവായ്ക്കും

സേനാപുന്ദരത്താടൊന്നിച്ചിഹസദസിലസി

ച്ചിടവാൻവന്നുചേർന്നാൽ

മാനാതിതപ്രതാപം,മഹിതകല,യശ-

സ്സേ,കമാംസൈകുമാര്യം

ഭൂനാഥശ്ചമുദാമുജ്ജാരുണഗണവും

കന്യാകുൽക്കനകാണാം.

രനു

നവനീരദനീലവേണിയന്നാ-

ളവനീനാഥരിലാരെവേട്ടിട്ടനു

അവനീമനാടടക്കിമേല-

നവനീതാംഗിയൊടൊത്തുവാണിടട്ടെ.

രണ

വാണുക്കുപാലഭാഗ്യോൽക്കരപരിണതിയായ്-

പ്പണ്ടഭൂവണ്ഡമൊട്ടു-

കാണ്ടുജ്ജാമപ്പരേതാധിപസുതനെവെടി-

ഞ്ഞന്യനിന്നാൾവരെയ്ക്കും

വേണ്ടുവണ്ണനടത്താരെവിവിധഗുണം

ചേരമീരാജസുയം-

കൊണ്ടുവീശുകൂട്ടുപുതിയൊരുപുകഴും

പുണ്യവുംഗണ്യമല്ലാ.

രവു

മിടുകഴുന്നവനിപരിമ്മവത്തിനാ-

യടക്കുപ്പണിമുതലേതുവേലയും

ഏടക്കണംവിമതരെവെന്നാമതി-

നൊടുകുവെണ്ണുണ്മിതിഭൂചനോതിനാൻ.

രൻ

ഗദ്യം:—തദനന്തരമനന്താഭോഗവതിയെങ്കിലുമനാശ്രിതളജംഗയും, വസുമതിയെങ്കിലും വസുമതീതിലകവും, യതികൾപോലെ പുണ്യശ്ലോകാവസവും നിഗമവിരാജിതയും, ഭൂതകൂടകങ്ങൾ പോലെ സാലവതിയും മണിപൂണ്ണയും, ഗണികൈരൂപോൽ ക്ഷൗമാലംകൃതയും സമാസേവിതമംസയും, വാമകളെങ്കിലും ദക്ഷിണകളും നവസുധാഭാരതികളെങ്കിലും വസുധാഭാരതികളുമായ സർവാംഗസുന്ദരികളാൽ സർവ്വദാ ശോഭായമാനയുമായൊരു നഗരി വാരം വാരം മമാധപരസംഭാരങ്ങളാലൊരു നവീനയായ സുഷമയെ ധരിച്ചു.

ഗദ്യം:— അസ്സപ്തതനുവോടു കൂടിത്തന്നെ കാന്യകുഞ്ജകലതനുവായി ബലിയായി ദാനവീർച്ചവിജിതബലിയായി സകലഭൂപാലദത്തബലിയായി സുകവിവാക്കുപോൽ പ്രാസങ്ങളാലും വഷ്കാലാഗമനംപോൽ ഘനങ്ങളാലും ശരൽപെണ്ണമാസിപോൽ ചന്ദ്രമാസങ്ങളാലും സന്ധ്യാംബരംപോൽ വിവിധപത്രികളാലും സവിശേഷം സമൃദ്ധസിന്ധും പുനാഗപൂണ്ണകളായ വാഹിനികളോടു കൂടി രത്നാകരമായി വിളങ്ങുന്ന ജയചന്ദ്രൻ തന്നുടെ സുജാതാഭിധയായ കുന്ദകുഞ്ജ സ്വയംവരോത്സവത്തേയും നടത്തുചരണദ്യോഗിച്ചു.

അന്നുസ്വയംവരവുമധപരവും കഴിപ്പാൻ
 മന്നൻ തുടന്നു വിളജ്ജനവാസവന്മാർ
 ഒന്നിച്ചു ചേർന്നാരുവപ്പുസ്സുലഭിച്ചിടത്തെ
 നിന്ദിച്ചു തങ്ങളെ വെറുപ്പൊടുകാമുകന്മാർ.
 കാരോതരത്തിലുളവാമണീഗുഹങ്ങൾ
 നേരോടുതൽപ്പരിയിലസ്സമുത്തുയന്നു

മാ

നേരിട്ടൊരേചൊഴുതമഞ്ഞുരവേറെവേറെ കേറിക്കുണിപ്പതിനുപോമ്പുപറ്റുതർപോലേ.	ഒ.മ
നാലാശതോമമരംനരപാലകന്മാർ ബാലാവിവാഹകഥകേട്ടധികംതെളിഞ്ഞു ചേലാൻതല്ലുതികൾജന്മശതേഷുചെയ്തു വേലാവിലംഘിസുകൃതംഫലമാണിതപ്പോൾ.	ഒ.വ
സന്ദേശമാരികൾതദാനഗരങ്ങൾതോറും ചെന്നേറെവേഗമവനീശപരരക്ഷണിച്ചു മുന്നേകടന്നുവരണോത്സവവാത്തചൊല്ലും കന്ദേഷുവിന്നടനകമ്പടിപ്പോയപ്പോലെ.	ഒ.വ
ആമോദമത്തൽപനിനിരിവയെച്ചൊരിഞ്ഞു ഭ്രമംപുരസ്സികൾവളർത്തിവരംതദാനീം പ്രാമാണികതപമഴമപ്പരിയെക്കുണത്തിൽ പൂമാതുതൻപുതിയനാടകശാലയാക്കി.	ഒ.ര
മന്ദേതരംധരണിപാലകർമന്തരായി ച്ചെന്നെത്തുചാൻനടതുടൻമഹാമഖത്തിൽ മുന്നേകടന്നവിടെയോടിയമാനസത്തെ ത്തന്നോടുചെന്നെയുമണപ്പതിനെനപോലെ.	ഒ.ഒ
തള്ളിപ്പൊപ്പെടുമൊരാറുപചല്ലിതൻ വെള്ളിപ്പതാകകളെയുംഘടയങ്ങളേയും പള്ളിശ്ശരാസമസമേഷുക്കലച്ചനേരം തള്ളിച്ചതാശുഗമൊരേസമയത്തുതന്നെ.	ഒ.ന
അത്തന്നിനെപ്പരവെന്ന്പരിഗ്രഹിപ്പാ നെന്നുനല്ലുപർചതുരംഗബലംനടത്തി	

വിദ്യാധരദിയിലുചിഷ്ടമുഷകൊണ്ടോ
 ഹേതു, പൊടിത്തുകലിനാൽഗഗനമാമു? ഒ
 ഭൂവപ്രജംഗതിതടൻമുഖത്തിടംമേൽ
 സാപത്രിമിപ്പുരുഷർവഞ്ചകരൊക്കെയെന്നോ
 കേംവിച്ചുതരുപ്പുകുളായവർപോംവഴിയ്ക്ക
 വാപം! പ്രജാവലിയെയൊക്കെയടിച്ചുതള്ളി? ഒ
 ശിഷ്ടപുരങ്ങൾസുഖമായ്വിലസുന്നു, മന്ത്രി-
 കൂട്ടംചുമപ്പതിനൊന്നൊരുദിക്കുമാത്രം
 പെട്ടെന്നിതോത്തുജയം നൂറ്റു പുരംകരഞ്ഞോ
 ചട്ടാരവീഥികൾജലാർദ്രതതരൂപ്പുണ്ടു? ഒ
 വണ്ണിപ്പാനെൻപുറത്തോവലരിപ്പുസഹജൻ
 വാസുദേവനാക്കം?
 മുന്നില്ലാത്തുള്ളമോടിപ്പുതുമഴുവരം
 ചേന്നൊരക്കുറുപ്പും
 വിണ്ണിനുംവിസൃതശ്രീവിലസുമോളേകാ-
 പത്തനത്തിന്നമപ്പോൾ
 കുന്നിപ്പോരാഭിജാത്യക്കുറുപ്പാവതെൻ-
 നാവതിന്നാവതല്ലാ. ന

ഗദ്യം:— അപ്പുണ്ണ ജയം നൂറ്റു പട്ടവത്തിയുടെ രാജധാ-
 നിയിൽ ഗന്ധാര, കാശ്മീര, സൌധീര, മാഗധ, പുണ്ഡ്ര,
 കലിംഗ, മാളവ, കന്തള, കൊങ്കണ, മഹാരാഷ്ട്ര, ചോള, കേ-
 രള, ചേര, തെലുങ്ക, ഭേജസ്ത്രയ്യ, കാരട്ടാ, വന്ത്യാ, നന്ത,
 വംശം, ഗ, കാമരൂപപ്രമുഖമായ ജനപദങ്ങളിലെ മഹാ-
 രാജാക്കന്മാർ സപരിവാരം ചെന്നുചെന്ന്പോൾ 3 *

അവരവരെയെ വെട്ടിക്കൊന്നിച്ച് ജാതൃത്തിനൊപ്പം
 നൂവരമ്പ ചരിച്ചാൻ ചെന്നുതാൻ തന്നെ ശീശ്രം
 ഭവനമതിലൊരാളെത്താൻ ക്ഷണിച്ചാൽ മനീഷി
 ജ്ഞാനമുഖെ വെട്ടിവെട്ടിയിൽ സപാമിയത്രേ.

നൃപ

മനസാ ചിലരും മനസ്സുകേടിൻ-
 മനതേത്തൊറുകൊണ്ടു മറുപേരും
 ജനനാഥഗൃഹത്തിലെത്തി മേന്മേൽ
 വിനയാനന്ദഭയോനപിതംവിളങ്ങി.

നൃപ

തക്ഷിച്ചിടാതെ ദാസ്യം ധരണി പതികൾ ചെ-
 നീവിധാ ചെല്ലതെല്ലാം
 നോക്കി ശ്ലാഘിച്ചു ചെല്ലതെല്ലാം, മജതനയൻ
 വൈണികൻ കണ്ണിനേയും,
 സപ്തസ്ത്രീകൊക്കെയും, പ്രഥമസമുദയം
 ജ്ഞാപനേയും, നൂവാല-

നൊക്കും സമ്പ്രദായത്തെയും മൊരുപൊഴുതേ
 ഫന്ത! നിറിച്ചു നിന്നു.

നൃപ

സർവ്വക്ഷമാപതികളും പരിവന്ദി ചക്ര-
 ള്ളിഷ്ടനായ ജയചന്ദ്രൻ ദാസരായി
 ഹർഷയത്തൊടു വസിച്ചു കണ്ടു രണ്ടാം
 പദ്മക്ഷപേശനവനാൻ തതിപ്രസാദം.

നൃപ

തന്നെക്കൈകൂപ്പി മേവം ധരണി പതികളോ-
 ടെ. തു മദ്ധ്യേ സമാജം
 മനന്താർ മൗലിമാലാമഹിതമണിമനോ-
 ജ്ഞാസനാവാസനായി

പൂർണ്ണാനന്ദംവിളങ്ങുന്നവൃതരഗവേ-
 ഗത്തിനാൽഗന്ധവാഹനം-
 തന്നെക്കാൽകീഴമങ്ങെന്നൊരുതരണപുമാൻ
 സന്നിധൗവന്നചേൻ. നന്ദി
 ആരിതെത്തിട്ടവതെന്നശങ്കയ-
 ബാരതത്രിദശനാഥർകൊള്ളവെ
 വാരിദസ്തനിതഗർവ്വടക്കിടം
 ഗീരിതിത്തരമുരച്ചുതരണം: നന്ദി
 'കുപ്പുരദേവീസോമേശങ്കൽഭൂതനനാലൻപുലർ
 ഉൾപ്പുവിൽഭൂപ!കരുതിതപൽഭൂതിയിതുമൊല്ലിനാൻ. നന്ദി
 പണ്ടാരുതന്നെന്നേടാഞ്ഞൊരുപരമയശോ-
 ലക്ഷ്മിയിൽകാഷ്ഠയെത്തി-
 കൊണ്ടാഖെല്ലാംകഴിഞ്ഞെന്നയിവിപുലമനോ-
 രാജ്യസച്ചക്രവർത്തിൻ!
 ഉണ്ടാകൊല്ലേതുമുള്ളിൽ,ശിശുശശികലയെ-
 പ്ലാമവാനോമലാളെ-
 ചുണ്ഡാലൻദിവ്യസാവിത്രിയെയുമിളയിൽനീ
 പൂണ്ടതായ്കണ്ടതുണ്ടോ? നന്ദി
 ഞാനേകനല്ലതുവിലഭവതിനരാജ-
 സ്ഥാനേശനാംസമരസിംഹനമുണ്ടതോത്താൽ
 മാനേഹതെപ്പിനിയുമങ്ങുദവിജ്ഞകിൽചോർ
 താനേതുകൊണ്ടുമയിവേണ്ടതുനമ്മൾതമ്മിൽ. നന്ദി
 അതിനുമവെങ്ങിനെസാർവ്വഭൗമ-
 പദംനിനക്കായതുകൊണ്ടിദാനീം

തപദുന്ന തിസ്സുത്തമമാഗ്ഗമോത്തു
 മഥന്നടത്തസ്സുരണാങ്കണത്തിൽ. 90
 കാട്ടുന്നതീയുടയകണ്ണാടുകൽക്കിതന്നെ-
 കാട്ടുന്നിറഞ്ഞകടുത്തുകതാരിലേറി
 ആളൊന്നുമാറിയധരമുറകെക്കുടിച്ചു
 ചിഞ്ചെന്നുളുതന്നൊട്ടുപനമിത്ഥമോതി: 91
 'മാ!ധികകാലംമറഞ്ഞാലതിനമൊരതിരി-
 ല്ലെന്നതോ?മന്നിൽനേത്ര-
 വ്യാധിസ്സുവാസമിപ്പോൾക്കിതിപകിതവരോ?
 വൃദ്ധനാംശ്രാദ്ധദേവൻ
 ആധിസ്സുകാതെമത്തുക്കുവിടെവലകയോ?
 ചെന്നുചെന്നെല്ലുകേറി-
 ബ്വാധിസ്സുറായിതല്ലോമുസലമതിനെയും
 ഭൂമിയിമടുമായോ? 92
 പണ്ടയോ!ബാലനെന്നോത്തയിഹൃദയ!ഭവാ-
 നാർന്നായ്ത്തീന്നുമൂലം
 വെന്തല്ലോരുട്ടിലിപ്പോൾസുദൃഢമൊരുക്കുടി-
 സ്തോന്നപോൽകുന്നഭൂമൗ
 ദണ്ഡംവേണ്ടാട്ടെദേവേന്ദ്രനൊടിവർവരികിൽ
 തക്കസൽക്കാരമേകാൻ
 വേണ്ടുവണ്ണാനിയോഗിച്ചിടക ചിറകുസു-
 കൾക്കുമൽവസ്ത്രമേകം. 93
 വേഗംപൊയ്ക്കൊൾകളുതാധമ!യമനയനം
 കാട്ടിനീനിൽക്കിലാമു-

കൈതാലം പത്രാംഗമോമൽക്കുളമിവവെട്ടം

ധാത്രിയാലാത്തരാഗം

മൈകൊണ്ടാശ്ചിഷ്ടനായ്ക്കണ്ണിണയുമടയവേ

സംസ്ഥിതൻസപാമിതൻസ്രീ

ലോകത്തിൻബാഷ്പഃഖയത്തിനുമുകരനീ

ചെൽകിലുംകാണുകയില്ലാ?

൭൪

ഭൂതൻഗമിച്ചുളവുദ്രപവചസ്സിനാൽതൻ

മാതംഗവാജിരഥയോധകലംനടത്താൻ

ഭരതങ്കമാറികിൽവാഴമനീകിനീശ-

പ്രാതംകടന്നുകരളിൽകവിയുന്നുകോപാൽ

൭൫

ഇത്ഥമഭിക്രമമതിനുസ-

മുദ്രമമിയലുന്നഭൂപസൈന്യത്തെ

പാതു്തമനസ്സിൽഭീതിയൊ-

ടുത്തമനാംതൽപുരോഹിതൻചൊന്നാൻ:

൭൬

‘നാലേനാളുളയോഗത്തിനുനാവരരോ

നാഥ!നിൻനാടുതേടി-

ച്ചാലേവെന്നത്തി,കന്യാപരിണയവുമിനി-

ക്കാൽക്കുണ്ണനിൽക്കയില്ലാ

മാലേകുംയുദ്ധമാക്കും,മഖമതിനിയുപോൽ

മംഗളത്തിങ്ങുചൊന്നി-

ക്കാലേമററില്ലതാനും,സപദിസമിതിയോ

കായ്മെന്നായ്ചുവുലേ!

൭൭

മാറിപ്പോളൊരുകായ്മെന്തു?ദുരിതം

പേതു്തുമുറ്റത്തംകറെ-

ഞെററിപ്പോകിൽ വരാം, രിച്ചപ്രതിമവെ-
 ചീരാജസുയാധരം
 മുറിപ്പിച്ചു മുറുപ്പിനെ മുഴുതി-
 കുറക്കൊത്ത സല്ലിത്തിയിൽ
 പറിപ്പാത്ത കുറുപ്പാക്കുന്നതിയിൽ
 ക്ഷാളിത്തു ലീലത്തു നീ.

൭൧

അതു സമുചിതമെന്ന മാത്രം ഭൂ-
 പതികളുമോതുവതോത്തു ചക്രവർത്തി
 മതിയിലതുലമാം വിഷാദമുറക്കൊ-
 ണ്ണതിനൊരുമട്ടിലനുജ്ഞനൽകിവാണാൻ.

൭൨

ഗദ്യം:— അനന്തരമഭിമന്യു ബലനാകമദ്ധ്യരിത്രീശമ
 ന്നു ഗതമന്യവായാ മഹിതമന്യു സമാരംഭിജ്ഞനതിനന്യുനവാ
 ണ്ണ തഞ്ചിത്തത്തിൽ തഞ്ചുകയാൽ പരിസരപ്രാപ്തരായ നൃപ
 ഹെ വിരവിലോരോ പരിചാരകപ്രവൃത്തിജ്ഞ യഥോചിതം നി
 യോഗിച്ചൊടുവിൽ പടുവില്ലാളിയും തടുവില്ലാത്ത യശഃപ്രവാ
 ഹശോഭിതനുമായ ഭൂട്ടൽകലാഗ്രണി പൂർവ്വ വിപക്ഷനെന്നു ക
 ണ്ണതിയതു ക്ഷീരീയമാവനുടെ ഭർമ്മപ്രതിമദത്തെ സർവ്വകർമ്മ
 ണ്ണളിലും ക്ഷത്രിയരാൽ നിന്ദൃതമായി പരിഗണിജ്ഞപ്പെടുന്ന
 സഭാദപാരപാലകസ്ഥാനത്തിങ്കൽ വിനിവേശിപ്പിച്ചു.

തന്നോമൽപ്രാണനാഥൻ സദസി വരികയി-
 ല്ലന്നു നായ്ത്തന്നെ നൽകും
 മന്നോർമുഖ്യൻ തടീയപ്രതിമയെ നടുക്കാ-
 വൽക്കരീശ്വരനിറുത്തി

എന്നോത്തത്തും വിഷാദാൽപ്രിയനൊടണവതി-

ഒന്നെന്നപോൽ കണ്ണനീരാൽ

കുന്നോടൊക്കും കുചങ്ങൾക്കഭിനവമണിമാ-

രങ്ങൾതനപംഗിചേത്താൾ.

പുറ

കാമൻതൻവില്ലു ചില്ലിക്കൊടിയിലരിശമാ-

ണ്ടമ്പുടൻപെണ്ണിതൂർ, ചേ-

ന്നാമന്നൻകാമനെനോത്തകതച്ചിരരിവാൻ

ശംഭുതീക്കുൺമിഴിച്ചു

സോമൻനീർകുഴപ്പുചേന്നതുമനസിനിന-

ച്ചാത്തിപോയ്പാത്തു, പെണ്ണി-

ന്നോമൽപോർകൊക്കയെപ്പോൽവിധിച്ചുമെനവും

പുണ്ണുകാറിനുമൊൻ.

പുറ

ഛാവിഷ്ടപേശഭഗവൻ! ഹൃദയാത്തിയാൽതെ-

ല്ലാവിഷ്ടയാകിലടിയന്നവലംബമില്ലേ

നീവിട്ടുനിൽക്കവഴിയൊന്നഗതിച്ചിവണ്ണം

വാവിട്ടുതന്നെമറുയിട്ടുവരാംഗിയപ്പോൾ.

പുറ

അതുകേട്ടൊരുതോഴിചൊല്ലിനാൾ:

‘ഗതികെട്ടിങ്ങിനെവേദിയാജ്ഞി

മതികട്ടയുവക്കുമേശനെ-

സ്സതി! കിട്ടുന്തവകാണനായ്ക്കുന്നു.’

പുറ

‘ചേർത്തുഞാൻചെയ്തപാപംപ്രിയസഖി! പെരുതി-

ന്നേവമെൻജീവനാഥൻ

ധൂത്തല്ലെന്നെച്ചുജിച്ചാൻദൂതമവനി, തര-

ന്നച്ഛന്മന്നിശ്ചയിച്ചു

രൂപാപോൽരണ്ടുപേക്കും, യുധിവളുരുവതോ
 ദുഃഖമേവഷ്ടം, മെന്തി.
 നിന്മത്തേൻവാഴ്ത്തേ, പ്ലാമിവളുടെവഴിയാ-
 യെന്നതുംവന്നിതല്ലോ.

വൃശ്

കാരോരോഗുവസഞ്ചാരികളുദിതരസം
 ധവ്രയാനെന്നെയല്ലോ
 ധീരോരാത്തൻനിരൂപിപ്പതുകരുണതരി-
 വില്ലയോചൊല്ലിയാലും
 കൂടോടേവകേമിജ്ഞന്നുഭവദാരുണമാശിയം
 വ്രീകൃതംലാളി!രോതാ-
 ണ്തരോമൽക്കുന്തെന്നിൻചെങ്കുരുശമിയ-
 ന്നിവിധംചെയ്തതാമോ?

വൃശ്

ഏതായാലുംതദന്തർഗ്ഗതമറിവതിനു-
 ണ്ടാശ, കാശാവദാത-
 ശ്രീതാവുംകീർത്തിതിങ്ങു നൂപാവനിവളു-
 ത്തുള്ള പാറുള്ള പന്നാൽ
 മാതാവു-താതൻ മൽസവികളുമകലെ-
 പ്പോമൊഴിപ്പ മങ്ങായ്
 ധാതാവെഴുത്ത ചൊല്ലിദ്ധായിൽ മുറയിടൊ-
 ള്ലൊക്കെമൽക്കുന്തല്ലോ.

വൃശ്

ഏന്തിന്മമോതുമിളമാൻമിഴിയെത്തടുത്തു
 വന്നെത്തൊഴുപലതുംപ്രിയവാക്കു ചെന്നാൾ
 വന്നെത്തൊഴുപലതും നന്മരിഞ്ഞിടുന്ന
 രുനംതെല്ലതും ലഭിക്കേണ്ടതല്ലേ.

വൃശ്

ഓന്നേരമത്തരുണിതൻസചിധത്തിലെത്തി
മന്ദേതരംസുമതിയാംസചിവപ്രമാണി
മുന്നേറുപന്നവളിൽവാങ്ങുമൊരാശയെല്ലാം
ചൊന്നോടിക്കൊരാശലൊട്ടുകറച്ചുകൊണ്ടാൻ. വൃദ്ധ

ഗദ്യം:— തദനന്തരവും ദൂരന്തചിന്താസന്തതിയാൽ നിര
ന്തരാക്രാന്തഹൃദയമായ സുന്ദരീപുനകന്തലങ്കാര സുജാത ജാ
തവേദസ്സിൽ ജാതപാതമായ ജാതീലതാപോതം പോലെ വാടി
പ്രാദുർഭൂതമാം പ്രഭൃതവേദത്തെ നിയന്ത്രിതമാക്ഷയാനസമത്വയാ
യി പ്രാണനാഥൻ തന്നോടുള്ളനരാഗത്തിലും സന്ദേഹംപൂണ്ടൊ
രു സന്ദേശപത്രമെഴുതിസ്സുദതിനാമധേയയായ തന്നുടെ സഖീ
മുഖ്യയുടെ കരതലത്തിൽ നിക്ഷേപിച്ചു.

‘സപാമിനി! മൽപ്രാണ—വേണ്ടെന്നിനമതിധരണീ-

നാഥ! ചേതസ്സശേഷം

നീമുനംകുട്ടിയിരുപകളകലെയാൽ-

കൊണ്ടുദൂർദ്ദവഭൂമാ

കാമംതപദേഷണനാക്ഷധിപതിജയ-

ചന്ദ്രൻരസന്താനമെന്നാ-

യീമുശ്ലസ്ത്രീയെനീയോക്ഷകസുകൃതികലം-

ചാതുർമുത്തംസമുത്തേ!

പുൻ

പണ്ടെന്നത്തന്നെവേറാക്കുന്നതുമനമതിൽമ-

ററിലുനല്ലാരിവണ്ണം

വണ്ഡിച്ചോതി, കോരക്രിയജനകന്ദ-

സ്തന്നൊരിന്നാളിൽമൗനം

വൃണ്ടെന്തയ്യോ! വസിയ്ക്കുന്നതുപുരകരണാ-

പീഡമേ! പീഡമേന്മേൽ

ദണ്ഡിപ്പിയ്ക്കുന്നു ദൈവാഹിതയഗതിയഹം

ദൈവമെന്നോടുവേണ്ടേ?

നം 0

ഹേരാജശേഖര! ദവാൻബത! ഭൂതിഭൂഷൻ

സർവ്വജ്ഞനി, ബലബാലികഭീരുവാംഞാൻ

കന്ദുപ്തനോവിഷമബാണനിതൊക്കെയോത്തു

കാലോചിതംകരുണയാകരണീയമെന്നിൽ.

നം ൧

ഏനേവമന്നേണ ചലാക്ഷിനൽകിടും

സന്ദേശമാംപ്രാഭുകസേചീമണി

മന്ദേതരമോനവനാഥസന്നിധൗ

ചെന്നേരൊമോദത്തൊടുകാഴ്ചവെച്ചുതേ.

നം ൨

വാഴ്ത്തോമോചാങ്ങിവാഴിച്ചുവതുവസുധാ-

വല്ലഭനുള്ളിൽവാഴ്ച്ചോ-

രത്നാനന്ദഃ! ഹതാശൻമദനനതിനിട-

യ്ക്കുന്നു പൻതൻവപുസ്സിൽ

പൊൽത്താരവെസ്തുന്നിനില്ലരുതി, പൊരുതികേ-

ടില്ലിനിത്തെല്ലിനിസ്തേ-

നോത്താപ്പണ്ണാഞ്ചിചിന്നീടുചിതകതുകം

ഭൂതിയോടോതിയേവം:

നം ൩

‘ഭദ്രേ! ഭാവിപുത്രനിപ്പരിവേമിവനിൽ?

പണ്ടുനാംരണ്ടുപേരും

ചിത്തേചിന്തിച്ചതല്ലോ ചിരമിതു, ചിലനാൾ

ക്കുള്ളിലീയല്ലലൊല്ലാം

തീർത്തുകൊടുവുസെഴുച്ചും ത്രിഭുവനപതിയെ-

ന്നോളുന്നീഹൃത്തിൽനിത്യം

മുണ്ടേലുംകൊങ്കമാർത്തൻമകുടതടമന്നേ!

വാഴ്ചമാഴ്ചതെതന്നേ.

നർ

മാനത്തെക്കൊത്തുറക്കിത്തുക്കമഹിയിൽമനു-

ഷ്ടുഷ്ടമുഖ്യം, നരേന്ദ്ര-

ശ്രേണിത്തോചൊൽവതിന്നിപ്പുതു; തവജനകൻ

താനുമീണാനുമായി

വേണയുദ്ധംവിചാരിത്തുകിൽവിധിവിപരീ-

തത്തിലാണത്തലേതും

നീനിന്നുറത്തട്ടിൽവയ്ക്കേണ്ടമേരുകവിടെത്താൻ

വന്നുചേരുന്നതോളം.

നർ

എന്നിത്ഥമോതിടുകനിൻസഖിയോടുചെന്നു

മന്ദിച്ചിടാതെമറിമാൻമിഴി! ധൈര്യമല്ലോ

മന്നിൽജനത്തിനവലംബമിവണ്ണമെല്ലാം

ചൊന്നായവരുകുചിടനൽകിനരാധിനാഥൻ.

നർ

നരനായകനോതിയഭാരതീയം

പരനാജനകൻറമനോഹതവും

അരുണാധരിയെപ്രമദവ്യസനം-

വരണദപയമദ്ധ്യഗയാക്കിയലം.

നർ

തമ്മിൽകാണാതെപോലുംതരുണതരുണിമാ-

ക്കിത്തരംചിത്തരംഗ-

ത്തിന്മേൽകാമംതഴപ്പിപ്പൊരുകസുമരം-

ന്നല്ലയോതൊല്ലയെല്ലാം?

തന്നെപ്പൊതുതാലതാകെത്തടവതിനതരം-

പാതുവിദേപപ്പവപ്രം

നിമ്മിത്തംനീസെശ്രീനിറയുമൊരുവിധി-

യുല്ലയോനല്ലയോഗം?

നവു

അതിനിടയിൽനയജ്ഞാൻയജ്ഞകർമ്മത്തിനായാ-

ക്ഷിതിപതിപലമട്ടുംകൂട്ടിനാൻവട്ടമേററം

മതിയിലതുമതിൽപിന്നെത്തുരുടാഹവുത്തൽ-

പ്രഥിതസഭയിൽവാഴ്ചോരോതുപേതുതെളിഞ്ഞൻ-

ഇത്രപ്രസ്ഥേശനില്ലിസ്സഭയിലിനിയിവൾ-

ക്കെന്നെവിട്ടുവീരൻ-

തന്നെപ്രാർത്ഥിപ്പതിന്നിദ്ധായിൽവഴിയുമി-

ല്ലെൻറഭാഗ്യംതഴച്ചു

ഒന്നിപ്പെൺകുട്ടിയെന്നിൽകനിയുകിൽമതിഞാൻ

ധന്യനെന്നേവമേരോ-

ന്നാപ്പയ്യംപീശരോത്തോത്തകമിളകിമനോ-

രാജ്യസാമ്രാജ്യമാണ്ടാർ-

പര

അന്നാലുനാളിമൊരുനാലുയുഗങ്ങൾപോൽ-

വുന്ദാരകേന്ദ്രർവിഷമിച്ചുകഴിച്ചുകൂട്ടി

എന്നാൽതടീയനയനാംബുവിനാലിളയ്ക്കു

പിന്നാൽവരംപ്രളയമായവരോത്തതില്ല.

പര

പിറോന്നാളുകുന്ദൻപോടുദയഗിരിയെയും,

കാമകാമോദപൂരം

തെററന്നുച്ചത്തിനേയും,കദനമതനുവായ്-

ക്കന്യതന്നുള്ളിനേയും,

മുറുമാരേഴു ചാപത്തെ യുഗ്മജയ ച-

നാഭിധക്ഷാപതീന്ദ്രൻ

കറന്തീൻ ഉച്ഛിന്നത്തെ യമുടനധിരോ-

ഹിച്ഛപോലിച്ഛപോലേ,

ഹംവ

ഗദ്യം:— ആ ശ്രേഷ്ഠതയായ ഗോഷ്ഠിയിൽ സാമുദായമവ-
 ദമവർമ്മദാനപിതനായ് പ്രാപിച്ച ജയചന്ദ്രന്റെ പുരോഭാഗ
 ണ്ണിലിരുവരിയായ് നിരത്തിവെക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കട്ടിപ്പെന്നാൽ
 നിർമ്മിതങ്ങളും നവതാവ ചിതങ്ങളാകയാലെന്തു ചാപങ്ങളു
 ലെന്നാകൃതികൊണ്ടുമാത്രമനുഭവങ്ങളും കാന്യകുഞ്ജചക്രിവർത്തി
 യുടെ ഭൂപ്രതാപപ്രതിബിംബങ്ങളെന്നു തോന്നുമാറുജപിജ്ഞ സ
 വയുമാം മഹാസിംഹാസനങ്ങളിലന്നുവരെ നടന്നയാഗത്തിലി
 ലവെച്ചവരുമെല്ലിലെടുത്തവരും കുറിയ്ക്കു നറുകിയവരും പാത്രം
 തേച്ചവരും പാചകന്മാരും പരിചാരകന്മാരും മറ്റുമായ് കാല
 യാപനം ചെയ്തു രാജാസ്മരണ പരയേണ്ടുന്ന രാജാസ്മരണത്തെ
 ണ്ണു കയറി ഞാൻ ഞാൻ സാമ്രാട്ടിന്റെ സന്നാഹത്തിന്നനുരൂ
 പവരെന്നു ചിന്തിച്ചു ഹന്ത! ചെന്താർശരണ വശംവദമായ
 ഹൃദയത്തോടും വസിയ്ക്കുമ്പോൾ

കാരോഭ്രഷാവിശേഷത്തിനുമൊരുപൊഴുതേ

ജനസാഹചര്യമേകി-

കൂറോടോമൽപ്പതുത്തേനൊഴുകിനവരണ-

സ്രക്കിനെക്കുറേലേനി

ക്ഷീരോദനപൽസുതസ്സംലാലിമയകമതിൽ

ചേർത്തുവിട്ടുത്തൊടൊപ്പം

താരോടുകൂടി ചെന്നാൾ സദസിസഖിയൊടൊ-

ത്തമ്മഹാസന്മുഖേന്ത.

൧൦൩

മാനംചേരുന്നമല്ലീശരമഹിതജയ-

സ്തംഭശ്രോതേപതാകാ-

സ്ഥാനംകൈകൊണ്ടുദ്യുതിയുതമഴപൊഴി-

യ്ക്കുന്നൊരത്തനപിയാളെ

ഈനന്ദാംഭോധിവിചികലവികളിലനേ-

കായിരംമജ്ജനംചെ-

യ്ക്കാനംഗാസ്രാന്തരാകുന്ദപർമിഴികളിരെ-

ക്കണ്ടുകൊണ്ടാടിനിന്നാർ.

൧൦൪

കാരിന്നുൾച്ചേന്നതുമിന്നലു,മിരുളിനിട-

യ്ക്കല്ലസിന്ധുവിളക്കും

പാരിൽപശ്ചാത്തമാമട്ടവിശദവസനം

ചാരുചേതംശരീരം

പേരിസ്സർപ്പാംഗസൗന്ദര്യമൊടവിടെവരും

പെൺകലത്തിൻകലാപം

പോരിന്നൊറയ്ക്കുകാമന്നചിലരൊടുമുമ്പോ!

തദിനംശക്തിനൽകീ.

൧൦൫

മാനംമേ,ഭൂതലംമേ,വരതന്മേ,ചിമേ,

കീർത്തിമേ,നൽസ്സുഖംമേ

ജ്ഞാനംമേ,വിക്രമംമേ,തരുണപദവിമേ,

സാഹിതീകൗശലംമേ,

ഗാനംമേ,സൽഗുണംമേ,ഭജനലഭമതുമേ,

സൽക്കലംമേ,ധനംമേ,

നൂനംമേസർമിതംനാപരജനിരപോ-

ലങ്ങുമേമേ'കരഞ്ഞാർ.

ഫറസ്

ഇതുപടിനൂപരല്ലാംവാഴവേതോഴിവേഗാ-

ലതുലമഹിമകോലുംസാവഭ്രമാജ്ഞമൂലം

പുതുമധുവൊടെതുഷാംവാണിയിൽപാണിനീട്ടി-

പുതുരതമുരച്ചാധംധന്യയാംകന്യയോടായ്:

ഫറസ്

'വാണീകാന്തൻറപാണിജ്ഞാപുതുവിരുതേ!

വാർമുടിത്തയ്യാലാഭേ!

താണീടാനെന്തുവക്ത്രാംബുജ,മതിൽനയനാം-

ഭസ്സിനംബന്ധമെന്തേ?

കാണികുഷ്ടാഭംഗണത്തെ,ശ്ശരഭതുവിൽവരം

പുണ്ണിമാവാസരത്തിൽ

കാണിജ്ഞംകാറിനുണ്ടോപഴുതി,രുളിനിരി-

പ്പെന്നമദ്ധ്യംവനമായാൽ?

ഫറസ്

മുന്നാളെന്നോവിദിദ്ദുപദ്രവ ചിമാർ

കന്യകൾക്കായ്നടത്തി-

പ്പിന്നാളാരുനടത്താത്തൊരുപരിണയമി-

ബുദ്ധിതൻസ്വാമിതിണ്ണം

ഇന്നാരാൽതൻസുതജ്ഞംവരുവതിനനിന-

ജ്ഞാനമുന്മാറിനുംമേൽ

മന്നാളെന്നോരുമുണ്ടിസ്സഭയിലതിൽവരി-

ച്ചാലുമിപ്പോളൊരാളേ.

ഫറസ്

ശ്രംഗാരശ്രീകളുജ്ജ്വലകനകസദനമേ!

തിണ്ണമിപ്പന്നുവാൻതാൻ

വംഗാധീശൻ, വരിഷ്ഠാകൃതിഹരിഹയദി-

ഒണ്ഡലാവണ്ഡലാഗ്രൻ

ഗംഗാകാരുണ്യമേകന്നോരുഹരിതനിചോ-

ളുത്തനിത്യംധരിജ്ഞം

തുംഗാഭോഗംതദീയംവിഷയമവിഷയം

വാഷിഞ്ഞെന്നോഷ്ണംനീ.

ഫഫ

അവനരികിൽവസിപ്പോനംഗഭൂപൻഗുണവ്യൻ

കവനകശലനെന്നല്ലംഗമോന്താലനംഗൻ

അവനിൽമമതയെങ്കിൽതൂണ്മധുനനെത്താ-

നവനിപതിത്തരജേ!മാലയിട്ടാലുമിപ്പോൾ.

ഫഫഫ

പിന്നെക്കാരെകാമത്രവന്നൊരുവൻ

നിന്നോടുചേന്നീടുവോൻ

മന്നിൽകാമിനി!കാമത്രവപതിതാൻ

ചൊല്ലെടുമിപ്പന്നുവാൻ

മന്ദിജ്ഞാതിവനെഗ്രഹിജ്ഞകിൽനിന-

ക്കാബ്രാമപുത്രജ്ഞം

കണ്ണൽക്കാണിവേണെ!വാരിവിഹൃതി-

ജ്ഞാജ്ഞാപോജ്ഞാണ്ടിടാം.

ഫഫഫ

അല്ലെന്നാൽകാക്കമദ്രധിപനരികിലിരി-

ജ്ഞന്നതിലന്നുനല്ലോ

വില്ലാളിശ്രേഷ്ഠിരക്ഷണിമണിയിവനായ്.

ചേരകിൽചാരഗാത്രി!

ചൊല്ലാംനിൻകൊക്കയാലുതവകണവനെയും

നിശ്ചലതത്താന്നാലും

തുല്യംനാണിച്ചുകുന്നിൻനിരയുടെകുറവരെ-

ഘത്തിൽനിത്യംരമിക്കാം.

എഫ്

പോരെങ്കിൽകാണതിന്നപ്പാമൊരുപുരുഷൻ

കാശിതന്നീശിതാവാ-

സ്സാരൻകാമാരിയെച്ചേർത്തകമലരിൽവിട്ടു-

തിയ്ക്കുനൽഗ്രേഹമായാൻ

നീരിങ്കൽശൈത്യമെത്തുപടിയിഹപരമീ-

രണ്ടിലുഭൂരിസെഷ്യം

ചേരുകല്യാണി!മേന്മേലവിടെമരുവിട്ടു-

നോരിൽനേരണിതെല്ലാം.

എഫ്

കിഴക്കാളുംഭൂപടകുതളിർപരിപ്പാൻകരബലം

കഴക്കാണെന്നാൽകേറനരപതികലിംഗാധിപനിവൻ

പുഴക്കാന്തൻനൽകുപുരുവിഭവമൊത്തുള്ളപുരുഷൻ

മഴക്കാർകൈകൂപ്പംകഴലി!മടിയോമാലയിടുവാൻ?

എഫ്

ഏണീവിലോലമിഴി!തത്ത്വവിധത്തിലാസ്യ-

ക്ഷോണീശപരൻമരുവിടുന്നമഹാകലീനൻ

വാണീമമാധരണിമാർക്കുസപതിയായ്നീ

വാണീടുമിപ്പുരുഷനെപ്പതിയായ്വരിച്ചാൽ.

എഫ്

അവനരികിൽവാഴ്ചവാനസിതച്ചുളി!ചോളക്ഷമ-

ധവൻനഗതന്തുജ്ഞതെന്താഴ്ത്തുവാച്ചവിത്തത്തനാൽ

കവൻധനദന്നെഴുപദവി,യക്ഷരാട്ടോക്കിൽ

ശിവന്നടിമ,നന്ദിതാൻനരനിലുംബലംവാച്ചവരും.

എഫ്

കണ്ടാലുംതത്ത്വമീപത്തപരനെയവനാ-

പ്പാസ്യഭൂമണ്ഡലേശൻ

5 *

കൊണ്ടാടിസ്സിസ്സുമീനാക്കികളിരുതരമാം
 മുത്തുപേന്തുംകൊടുപ്പോൻ
 വണ്ടാർപ്പുവേണി! നൂനംമധുരകറുപ്പുരിയും
 വാക്കമിടുംഭിനീഭൂതം

കണ്ണാലങ്കാരതന്ത്രിനു കരകമലം
 ശ്രീകരംസപികരിയ്ക്കും.

എ.എ.പു

ആവിപ്രകൃതിയൻനൽത്രിദിവമൊരുദിനം
 ബാഹുജബ്രാഹ്മണൻപോൽ
 ഭൂവിനുംകേരളാഖ്യാനപിതമരുളിയതിൻ
 നാഥനിൽ പ്രീതിയെന്നാൽ

ഓ! വിദ്യുൽഗാത്രി! കൈക്കൊള്ളുക ധർമ്മനിമിത്തം
 യാനവും കേശമാംപൂ-

കാവിൽത്തങ്ങുന്നതെക്കൻപവനനതിലൊഴും
 ഗന്ധവും പൂണ്ടിടട്ടേ.

എ.എ.പു

നീകാണപ്പൊരുല്ലസിപ്പതൊരുവൻ
 വീരൻമഹാരാജ്യഭൂ-

നാകാധീശൻവൻധനുസ്സയുമതിൻ
 ബാണപാശമാരെയും

ഓ! കാടുംബിനിതോറവേണി! യുഗപ്ര-
 ത്തായ്ത്താൻകലച്ചെന്തുവേ

രാകാ ചന്ദ്രപളങ്കുകീർത്തിവധുപോയ്
 തൽക്കാന്തയായ്കൊണ്ടുതേ.

എ.എ.പു

ഇപ്പോലേശംനിനക്കില്ലിതിലൊരുവനില്ല
 തിണ്ണമെന്നാൽകഥിപ്പൻ

പശ്ചാൽദികുത്തുകാക്കുന്ദുചരടെ ചരിതം

പാൽമൊഴിത്തയുലാളേ!

ഇച്ചാതുളുംകുളിച്ചീടിനമണിസദനം

ഗുജ്ജരജാമണാളൻ

ഏച്ചാഞ്ചലുംവിശാവപ്രമുഖരിലുമയ-

ത്തുന്നൊരുകാണവീരൻ.

൧൧൧

ധാരാധവൻസഭയിൽവാഴ്ത്തുകാക്കുസർപ്പ-

ജ്ഞാരാധനത്തിനിരുമടുമതിന്നിടുന്നോൻ

ധാരാധരംമഴകണക്കുധനത്തെയാക്കും

ധാരാളമേകുമൊരുധാർമ്മികനിധാരേശൻ.

൧൧൨

കെൽപ്പൊക്കൊണ്ടുനൂണ്ടപ്പാമമിതകൃപാ-

സിന്ധുസിന്ധുക്കുതീശൻ

ചൊൽപ്പൊങ്ങുവൻതുരുക്കുപ്പടയെമുടിയുമാ-

റാക്കുകൊന്നുമാനോൻ

ഇപ്പുണ്യക്ഷോണിമാതാംസതിയുടെതിരുമം-

ഗല്യമോഹെന്തിമാർത്തൻ

നല്ലൊൽപ്പോർകൊക്കയോചെന്തൊരുപുരുഷകൃതം

കൊണ്ടുപാരാണ്ടിരുന്നോൻ.

൧൧൩

വടക്കൻദികുത്തട്ടിൻവലരിചുകലത്തിൽകമനി!നീ

കടക്കണ്ണിട്ടാലുംനിഷധപതിയിക്കണ്ടപുരുഷൻ

നടക്കുന്നെനാലിപ്പരിണയമയേ!നിങ്ങൊസുദന്ധം

മടക്കുംവൈദിക്നളരെവളരെത്തുണ്ണമിച്ചയിൽ.

൧൧൪

വൻപിണ്ണുംവെണ്മതാവപ്രശ്നമനമവനീ-

ഭൂതകലാഗ്രന്ഥമിമ്മ-

ട്ടമ്പിടുംസൽഗുണൗഖാൽതുഹിനശിഖരിയെ-

ത്തൻറകീഴ് കാലമന്തി

അമ്പിൻകാശ്മീരഭൂപൻവിലസുവതുനിരീ-

ക്ഷിജ്ഞേനജ്ഞുവാജ്ഞം

ഡംഭീമനിൽതകുപ്പാൻവേതിയുമബലാ-

ഹിരമേവോരുമല്ലോ.

൧൨൫

ഉത്തരകരഭൂപതിയിവ-

നത്തമഗുരുചാപമദനവിദ്യകളിൽ

മുത്തണിമുലമാർമണിനിൻ-

ചിത്തംചെന്നിവരിലെങ്ങുചരന്നു?

൧൨൬

ഗദ്യം:— ഇത്ഥമത്യർത്ഥം ചിത്തഹർഷത്തിനു നിദാനമാകുമതോഴിതൻ നാവുവഴി പുതുമഴപോൽ പൊഴിയുമഴകെഴും മൊഴി കേഴമാൻമിഴി വഴിയേകേട്ടുമൊട്ടും മുട്ടുചൊട്ടുന്ന ഹൃത്തട്ടിൽ പൂച്ചുമാം ദുഃഖത്തെയാതുകുചാൻ ലാക്കുകാണുതെയിരുവരി നിരന്നിരിപ്പൊരു ധാണീഭരണപാരിണന്മാരെല്ലാകരിച്ചു സാരമാം പരിഷന്നന്ദിരചാരദപാരത്തിലെത്തിത്തത്ര വിന്യസ്യമാം പുഥുപുഥുപീഭേതുപ്രതിമയെയതിമനോഹരമാംവണ്ണം തുണ്ണം സമീപിച്ചു നിശ്ചിതമതിയായി കരഗൃതയാൽ കൽഹാരമാലയെസ്സോൽക്കണ്ണം തൽക്കണ്ണത്തിൽ ചേർക്കേണ്ടതിന്നു ചൊല്ലൊണ്ടാൾ.

ഇച്ചന്ദ്രാസ്യാശമന്തുപ്രതിമയിൽമതിവി-

ട്ടീവിധംപോപതിന്നാൾ-

പിിച്ചല്ലാതെതുവാൻകാരണമിനിയുടനി-

ജ്ഞാഷ്ടിയുംഗോഷ്ടിയാകും?

ജരശ്ചഞ്ചലജയുരച്ഛടരിശമിതകുമാർ

ബലമാംചിത്തമോട-

നച്ചത്തിൽഭൂപരിമ്മട്ടതുമിതുമവിടെ-

ജ്വാലിവല്ലാതെവാണാർ.

ഫരഹ്

ജരതന്ത്രംപുണ്യനേത്രംഭൂകടികൾകടികൊ-

ജ്ജനഹാലം,നിതാനം

കാരുണ്യംവിട്ടചിത്തം,രധിരമൊഴുകിടം

ഭന്തഃസ്മാനമേവം

ചേരംകോലത്തൊടപ്പോളസിയെയറയിൽനി-

ന്നുവിനേരിട്ടത്താ-

ത്താരുവിച്ചതു മൊക്കത്തനവാടുജയ ച-

ന്ദ്രാഖ്യന്വാക്യമോതി:

ഫരഹ്

‘മൃബ്!മന്നുവിനംമേൽമുടിയതിൽമുക്കം

മുട്ടവോർവാടുനോക്കി-

പ്പാക്കുപ്പാപിഷ്കനീയിപ്രതിമയെവരണം

ചെയ്തുവോ?ജാതിയായി!

ചേക്കുന്നായ്വന്നുവല്ലോശിവ!ശിവ!രിപ്പവിൽ-

പ്രീതിനീമേദിനീശ-

ക്കാക്കുന്നപ്പോൽകളങ്കാങ്കരമുയരമിനി-

ത്തങ്കലത്തങ്കലേവം?

ഫരഹ്

വല്ലാമക്കുളിതന്നല്ലതാക്കുമനവ-

ത്വതപം,സുതതപങ്ങളി-

നെല്ലാവറിലുമശ്രുമാമിതറിയും-

നീയെന്തിനായന്ധനായ്

മല്ലാരേ! കലധൂമകേതുവെയെനി-

സ്തായ്ത്തന്നു? രഥാംഗദ-

ന്നില്ലാതാക്കിയനിന്ദ, കർമ്മിവനിൽ-

ചേർന്നതിന്നോക്കയോ!

൧൩൦

അകട്ടെകീർത്തിയകളക, തന്റജയേക-

യാകട്ടെമറൊരാളവളെന്തിനു? പോവതെല്ലാം

പോകട്ടെപ്പുല്ലഭിജ്ഞാങ്കമുപ്പനെ'ന്നു

ഹാ! കഷ്ടമോങ്ങിയവരനേക്കുസിയൊറ്റശംസൻ.

൧൩൧

അക്ഷാശ്ചകണ്ട റികിലെത്തിയമാത്ത്വരോതി-

യിക്കാശ്ചമീശ! ഹിതമല്ലിവരബന്ധനത്തിൽ

പാക്കാംകുറെദിവസമപ്പൊളിതൊക്കെമാറി

തപൽക്കാംകുറവോലൊരുവനെപ്പതിയാക്കമല്ലോ.

൧൩൨

കംസനൊടാനകുടന്ദഭി

ശംസനമെമ്മട്ടെ ചയ്യപണ്ട, തുപോൽ

സംസദിമന്ത്രികൾപുത്രീ-

ധപംസനമിളിജ്ജമവനോടോതിനയം-

൧൩൩

അതുകേട്ടതുപോലെ ചയ്യനെന്നാൻ

പുതുകീർത്തിയധിവാസമാന്ത്രാചാലൻ

അതുലാത്തിയൊടംബുജാഷ്ഠിയുംപോ.

യിതുകാരാഗ്രഹവാസമാചരിപ്പാൻ.

൧൩൪

അരാജന്യരശേഷമഞ്ജുമഖിയിൽ

കാരണ്യവും, താതനിൽ

രീരാതുളളാരുനിന്ദയുപേധുമഹീ-

ശന്മേൽപരമാനവും,

ആ രാത്രിയിൽ നാണവും, വിധിയിലും
 നാശംകൂടിയവുണ്ടുണ്ടു
 പാരതപ്തവിട്ടവനവഴിയേ
 പൊയ്ക്കൊണ്ടുണ്ടുണ്ടുണ്ടു.

൧൩൭

വാപ്രവൃത്തിയതുകൊണ്ടുതീർവാഴ്ചപോലും
 താപത്തിനാത്തതിർവശംവദമാക്കിത്താ
 ഭൂപ്രമാണിജയചന്ദ്രനമാവസിപ്പാൻ
 കോപത്തിലുൾപ്പെന്നയമേവനപോവതില്ല?

൧൩൮

ശിവനേ! ശിവരഥ! രാമ! കാരാ-
 ഭവനേകാമിനിവാണകഷ്ടവൃത്തം
 ഭവനേവഴിപോൽകഥിപ്പതിനോ-
 സ്സവനേവൻകുറിനാത്തരംഗനല്ലോ?
 നിരയംബിനെചുറ്റമാന്തിരുട്ടിൻ-
 നിരയല്ലംപകലുംനിറഞ്ഞുതുല്യം
 നിരയംനിശ്ചലാകമസ്ഥലത്തി-

൧൩൯

നിരയെന്നായിളമാഞ്ചലാക്ഷിവാണാൻ.
 കരുതോഴിയടുക്കലില്ലമാരൻ

൧൪൦

പൊരുതോമർത്തനപാതിയാക്കിടുന്നു
 വിരതോക്ഷകിലേതുമില്ലവെൽവാ-
 നരുതോതുനതിനാവധുവിഷാദം.
 പൂമെത്തപ്പാമാളിമാരെടൊരുമി-

൧൪൧

ജോരോവിനോദങ്ങൾപൂ-
 ണ്ണമൽത്തേൻമൊഴിയെഴുവനംവരെയെവി-
 ചെന്നാലുമെന്നാളിൽ

ധാമത്തിന്നുതനിച്ചുതെല്ലൊരുസുഖം.

ചേരാത്തകാരാഗ്രഹം

ഹാ!മെത്തുംദാദൃഷ്ടശക്തിയതിനാൽ.

കണ്ഠാണ്ടിരിയ്ക്കേണ്ടതായ്.

൧൪൦

ചോരാത്തതിന്നുഗതികെട്ടവിയോഗികൾക്കു

തീരാത്തദുഃഖമരുണപുരോനസ്പാൻ

നീരാൽതണക്കുമിളസതപരമന്നുഘോഷി.

ചാരാൽതദാനതട്ടടന്നിതുന്നാലുപാടും.

൧൪൧

അന്നാചാനത്തിൽനിന്നുംശിഖരിവഴിജലം

വീഴ്ന്നിയത്രേയ്ക്കുശൈത്യം

നന്നായ്പ്രാപ്തഭൂമിയ്ക്കുഭൂമി?വദനമാം

പുഷ്പരത്തിങ്കൽനിന്നും

സ്വപ്നാഭോരോജശൈലംവഴിനയനജലം

വീഴ്ന്നിയത്രേയ്ക്കുതാപം,

ചൊന്നാലുണ്ടാകട്ടെകൈയ്ക്കുദുരി?വസുമതീ.

ഭതൃപുത്രിയ്ക്കുമേകീ,

൧൪൨

ഗദ്യം:— അയ്യോ! കമിപ്പതിനു പൊയ്ക്കാതുകല്പിവനു വയ്ക്കാമലാളൊടുതുകാലം വിധിയന്നനുകൂലം വിരവിലതുമൂലം വിരഹയുഗലകടലിനുടെ നടുവിലിരവു പകൽ വിമലതനുവൃശിയതിവേലം ചുരുങ്ങുന്ന കൂന്തലൊടു കരളിൽ കുറുമ്പിയലുമിരുളാം നിശാടസഖിയാകും ചിത്തമലർ വേകും മുഗ്ദ്ധമൊഴി തൂകും നേത്രജലമാന്തിയുപലത്തിനൊടുമൊത്തു സമവർത്തിദഹനാഗ്നിരിലുമേകും മാധാപിമാരരുടെ രോപാചലിശ്ലേതിർ ചലാപാംഗിഭൂപസുത തീർന്നും മനതളിർ തകന്നും മതികദനമാന്നും മരണ

മൊരു ഞൊടിയിടയിൽ വരുവതിനു വിഷകൃമിയൊടുതൂണില
യിലിനമെന്നൊടു നേർന്നും ശമിതാരിയാകുമൊരു കമിതാ വരാതെ
രികിലമിതാധി ഘസ്രമനു നീളം ഹൃത്തഹമ!കാളും മുഷയെ
യൊരാളും പാത്തിടരുത്തരമെത്തുവനിതാത്തിദസുമുത്തില
ത പാത്തു പലനാളും.

തന്നായികുരുപറീടുമന്ത്രായതമമാംവിധി
ധന്യാഗ്രന്ധപുഷ്പാലനന്നാളാഹന്ത!കേട്ടതേ. മരന്
ഇടിവീണമരംപോലേയടിതിപ്രജയെന്നിയേ
മടിമന്നൻധാത്രിതൻറമടിമേൽവീണമുഹൂർത്തം. മര
പറഞ്ഞുപലതുംപാരംകരഞ്ഞുകരുണാരസം
നിറഞ്ഞിട്ടമൊരുതാമരോടരംജനപുരന്ദരൻ. മര
കരുണാരിമാനംവേരറ്റമാറമുറച്ചുലം
വരുമാബ്ദമൊത്തെത്തിമറുനാൾശത്രുമന്ദിരേ. മര
താരുണ്യമേറുമവനപ്പരിതന്നിൽവന്ന-
താരംനരകീടയിലൊടുമറിഞ്ഞതില്ലാ
ഉത്തംഗപൻകലവുമായുമെന്നുവേണ്ട
പേരുന്നിതാന്തമൊരുമിച്ഛമറച്ചുളം. മര
കരിമിരുപേർകൂടീലമ്മട്ടസൈനികരംകട-
ന്നരിപുരമതിൽചെന്നാർതന്നായകാജ്ഞാടത്തുവാൻ
തപരിതമവനീടുത്തുമാത്തുളിലേതുമെഴാതെ-
ന്നരിവയർവസിപ്പോരാക്കാമാഗ്രഹാനികമെത്തിനാൻ. ()
അമ്പലൊടംഗജനകമ്പടിമുന്ദുപോയാൽ
കമ്പാജഗത്തിലൊരുദീപവിനംഭവിതാം

വൻപൻജനേശനരിഭൂമിയിൽവെച്ചുചെറുൻ-

ക്കാമ്പഞ്ചിയില്ലതിലൊരത്തുതമല്ലമുണ്ടോ?

മൗൻ

ഗദ്യം:— ഇപ്രകാരം ദുരാശപോൽ ദീഗ്ദ്ധമായും ദുഷ്ടാദൃഷ്ടംപോൽ തമസ്സമാവൃതമായും മൃതശരീരംപോൽ നിവ്യാപാരമായും രാക്ഷസങ്ങ് പോലും ഭൗപ്രദമായും വിളങ്ങുമാരാജമാഗ്ഗം ലഘുതരം ലംഘിച്ച മദ്ധ്യേരാത്രി ധരിത്രിപുരന്ദരനാരാൽകാരാഗ്രഹദപാഥം ചേരും നേരത്തിൽ

‘സുനായുധാഭ!സുമതേ!സുരഗീതവൃത്ത!

ഹാ!നാഥ!ഹാ!ഹൃദയവല്ലഭ!ഹാ!ദയാഞ്ജലി!

ദീനാവനോദ്യതി!പുഃമാ!തവഭാവ,മെന്നും

ഞാനാധിവാരിധിയിലാണ്ടുഴലേണമെന്നോ?

മൗൻ

എന്നാലതിന്നൊരുമരുന്നമരുന്നുകയ്യി-

ലെന്നാലവശ്യമതുതാനുചയോജ്യമിപ്പോൾ

മന്നാലലഭ്യമൊരുവൻകൊരുവസ്തുവെന്നു

വന്നാലൊടുക്കമതുവാനവനാടനാടുകും.’

മകുഹ

എന്നൊച്ചയൊന്നു കയ്യിൽകൂപ്പിടുമാറകത്തു

നിന്നുചലിപ്പതു,മതങ്ങിനെകേട്ടൊരുത്തൻ

എന്നൊച്ചതിച്ചിടരുതിങ്ങിനെതമ്പുരാട്ടി!

എന്നൊച്ചരിപ്പതുമിളേശനുകേൾക്കുമാറായ്.

മകുഹ

മാന്നാൻതന്നുള്ളംമനുജപുഷ്പൻ ചാടിയരരം

തൂന്നാൻതൽക്കാരാവനചതിതൻനല്ലയിരുടൻ

കറന്നാൻകൈവാളാൽശുഭശകനമാന്താക്ഷ്യനുസമം

പറന്നാൻപക്ഷംപൂണ്ടുലയുടെമുന്നോട്ടുതിനുമേൽ.

()

ഗദ്യം: — തദവസരത്തിൽ കാരോദവസിതാന്തഭാഗത്തി
ലൊരു ഭാഗത്തിൽ

ചീകിക്കൊട്ടാത്തകറപ്പരികഴൽ,തിലകം

വിട്ടൊരാണെറി,ബാഷ്പം

തുകിക്കാലംകഴിഞ്ഞു,മിഴി,മലിനവടം

ചാത്തുമാമദ്ധ്യമേവം

ഒരുകെക്കണ്ടാൽകരികുപ്പിനമകമുരുകം

മടുവെടുള്ളകാശ്വ-

ശ്രീകൈക്കൊണ്ടെന്നൊളയണിനിരമുഴവൻ

വിട്ടിരിയ്ക്കുന്നതായും,

കന്ദപ്പൻതൻകണയ്ക്കുംമിണനുടെകടം

കൈയ്ക്കുമൊറയ്ക്കലാക്കായ്

വെന്തപ്പാടേദേവിപ്പോരകമൊടുശിവനേ!

ഹന്ത!താപാസ്വമായി

ഇന്നപ്പോൾതീരുമെന്നില്ലതുപടിദൂര-

ഷ്ടാഭിധോല്ലാതവാതം-

തന്നിൽപെട്ടോരുകാരാവനകനകദീ-

പത്തെൊട്ടൊള്ളതായും,

കുപ്പയ്ക്കുള്ളൊന്നുതൊത്തൊടു,മടവിയതിൽ

പുത്തനൽത്തൊരൊടുംചേ-

ത്തൊപ്പിയ്ക്കത്തക്കവണ്ണംജനകനുടെകരോ-

രാജ്ഞകുലിച്ചതായും,

കൈല്ലൊക്കെപ്പോയുമേററംവിലസുമൊരലസാ-

പാംഗിതന്നംഗമപ്പോ-

മരേ

മരേ

ജാപ്രചാരാവനീശാഗ്രണിസുതബലം

കൊണ്ടുകൺകൊണ്ടുകണ്ടാൻ.

മകനു

കോപംകന്യാപിതാവിൽ, പ്രണയമനഃപയ-

ത്തനപിയിൽ, ഭൂരിപശ്ചാ-

ത്താപംതന്നിൽ, തിമിഷംബഹുമതിവിധിതൻ.

കണ്ണണിക്കൈശലത്തിൽ,

ലോപംകൈവിട്ടിതെല്ലാമരമൊരുപൊഴുതേ-

ചേർന്നിന്നുന്നതാമ-

ബുദ്ധൻതന്നെക്കിനോക്കംമതിപതിചരിതാ-

ത്വത്വമത്രത്വമാണ്ടാൻ.

മകനു

അരചൻനിജകാന്തനെനയോഷി-

ത്തൊരു ചരോത്തുധരിച്ചുടുത്തുനില്ലെ

പരിചിൽതനുപുൽകിമോദമുറക്കൊ-

ണ്ടുചെയ്താനവളോടുഭൂപനേവം:

മകനു

‘വീരശ്രീകാന്തകണ്ഠാനയജലധി.സമുൽ-

ഭൂതശീതാംശുലേഖേ!

ധീരക്കംവൻകരുത്താംപൈതൃമലയുതകം

തുംഗശൃംഗാരധാരേ!

മാരൻതൻദീപ്തജയാങ്കുരപജമതിലെഴുമെ-

ന്നതുതപ്പൊൽപ്പതാകേ!

ചാരത്താരോമലേ! ചാരധാരണിയുമി-

ല്ലാപ്പുനിൽല്ലാപ്പിനൽകൂ.

മകൻ

കണ്ടാലുംലേശമുള്ളിൽകരുണയൊടിവനെ-

ക്കുന്നുകൊണ്ടൊന്നുമനിൽ

ചണ്ഡാലൻചാപിധൂത്തൻമദനിധിവൃദ്ധുണൻ

നിസ്രപക്ഷത്രബന്ധു

കുണ്ടാലാരംകൊതിയ്ക്കുകകളമൊഴികളുണി

ഞ്ഞിടമീടാണൊരോമൽ-

കണ്ണാലങ്കാരമേ!നീമമചിഴകുറവൊറ്റു-

ത്താലുമിക്കാലമല്ലാം.

എന്നു

കുറഞ്ഞസ്വപരംകുഴൽതൊഴുത്തുവാനുതന്നി

യ്ക്കാത്തസ്വപരംവരുവതിന്നതിപാപിയാംഞാൻ

ധൂന്തല്ലേചതുവഴിയെൻപിഴയല്ലതോത്താൽ.

മുത്തംമദീയദുരിതംവിജയിച്ചതത്രേ.

എന്നു

നിൻതാതൻതൻമദത്തിന്നുറുതിചെറുതുചേ.

തുറ്റംത്തടംകത്തിടുംതപൽ-

സന്താപംതീർത്തുഭൂതസഭയിലഭയമീ.

ഞാനുമോ!മാനമീനൻ

ഹന്താരാൽവന്നുനൽകീലതിനുടൊഹലമാ.

യല്ലയോമപ്പുയോനി

യ്ക്കുന്നതാവാതുളളതേവംശിവ!ശിവ!ചരമെൻ-

തനപിയാരബന്ദിയായി.

എന്നു

ങ്ങാനനഹ്നനവദ്യയാംനിന-

ക്കാനനാധരിതദിവ്യസാരസേ!

നൂനമെങ്കിലുമിഹൻചിഴച്ചതും

ദീനദൈന്യമൊടുനീചൊറുകക്കോ!

എന്നു

ഏനുംമാറ്റുപോലോത്തമനനുരയമാ-

ണോതവേജാതവേദ-

സ്സിനുളളിൽ ചെട്ടെത്താൻ മരുണലമാർ

ചെഴവി സവ്രീളിയായി

മുൻറെ കൊള്ളാതമോദാമൃതമതിൽ മുഴുകി-

ബ്ലാസ്റ്റമഃപ്രതരംവാ-

ത്തന്നവീശന്നമുന്നിൽ തളിരൊളിവദനം

താഴ്ന്നിന്നാദതദാനീം.

എന്നു

വടത്തിലെപ്പാവകണക്കുനില്ക്കുമ-

ത്തടിത്തുരുത പൂത്തനുവാന്നതനപിയെ

പടതപമേറുനൊതകൈകളാൽ മുറ-

ബ്ലാസ്റ്റത്തണച്ചുനടലോടുന്ന ചൻ.

എന്നു

പിന്നീടുണ്ടായതെന്നാൽ പാകപണിപരം

രമ്മിൽ നിമ്നായരാഗം

ചേന്നീടുസ്ത്രീപുമാനാരിരുവർ, വിജനമാം

വാസ്തു, പഞ്ചാനിശീഥം

എന്നീ പസ്തുക്കളൊന്നിങ്ങുകിലവിടെയെഴും

ദേവതാസേവതാനാ-

ത്തന്നിഭൂപാലർ ചെത്താർ സപദിമനമഴി-

ത്തൊളിയായദിനത്തിൽ.

എന്നു

ഹന്തകാരാഗ്രഹാദോഹപ്പന്തലിൽ സ്മരസാക്ഷിയായ്

ഗാന്ധർവ്വധിയാൽ കാന്താകാന്തരായരുളുട്ടും.

എന്നു

യാമംഭുനുകഴിഞ്ഞു-

വാമനവനുള്ള പത്തുഃയാധനാർ

ആമദമാരുരഥത്തൊട്ട

കാമഃ ചെന്നെത്തിവാതിലിന്നരികിൽ.

എന്നു

അതിൽകരേറീട്ടവരല്ലാത്തിൻ-
 മതിൽക്കകംവിട്ടുതിരിച്ചുനേരം
 ഗതിയ്ക്കു വിപ്ലവമോഹമസ്സിൽ-
 പതിയ്ക്കുദിനേഴെങ്ങോടിക്കടുത്തു.

എന്നു

മിത്രൻപൂവാശയിങ്കൽകരമതരമണ-
 ചുപ്പൊരനല്ലാന്നിദ്രാ-
 മിത്രപംവിട്ടെഴുന്നേറെഴമൊരുജയ ച-
 ന്രാവനീജീവനാഥൻ
 ചിത്രം പുത്രീ ചരിത്രം ചിലവഴുവെടും
 ഭൂതരോതിക്കുളംബം
 ശ്രോത്രംതന്നിൽതറയ്ക്കുപടിശിവ! ശിവ! ഭക്-
 ടാത്തനായ് വീണുനിന്നാൻ.

എ

കറപ്പെട്ടീടുംതൻപുകഴിനെവെളുപ്പിയ്ക്കുവതിനായ്-
 പ്ലാപ്പെട്ടാൻപോരിന്നടനടിക്കേന്ദ്രമൊരൊരചൻ
 പരപ്പെട്ടെത്തിന്നാപ്പടയിലുമരിയ്ക്കാത്തിയരുളാൻ
 തരപ്പെട്ടില്ലല്ലോസപദിജയ ചന്ദ്രനാ ചന്ദ്രനും.
 എന്നല്ലപ്രമാണ ചരാവലിയമ്പുവഞ്ചി-
 ചൊന്നല്ലപാതിജയ ചന്ദ്രഭാളിതനെ
 കൊന്നല്ലലേകി, ജയവാസ്തതുട്ടുട്ടുടീ-
 ടെന്നല്ലയോബുധർകഥിപ്പതുമന്നിടത്തിൽ?
 പിന്നത്തെക്കുമെ ചാല്ലിക്കേണ്ടശിവനേ!

എ

എ

യോദ്ധാക്കളുംമാനവും
 തന്നെത്താൻപണയത്തിൽവെച്ചുകരൾനൊ-
 ന്താക്കുന്നുകണ്ണെഴുതും,

കന്നൽത്താർമിഴി! നിൻസച തിവിജയ-

ശ്രീയെന്നുപായുന്നതേർ-

തന്നിൽതെല്ല ചിരിച്ചുരച്ചുപുഥുവും

ചോർവിട്ടുവേർപെട്ടതേ.

എന്ന

പരംദരംവിട്ടുപയോധികാഞ്ചീ-

പുരന്ദരൻപൂരിതസവകാമൻ

മരന്ദരമ്യോക്തിയൊടൊത്തൊട്ടക്കും

പുരന്ദരപ്രസ്ഥപുരത്തിലെത്തി.

എന്

ഏറെത്താമസിയാതെതന്നെവിധിപോ-

ലപ്പരിൽനല്ലേറിട്ടും

നീരിത്താർമിഴിതൻനിതാന്തജചിരം

കല്യാണഘോഷോത്സവം

പാരിൽതാളശമന്ത്രമില്ലതുകണ്-

ക്കുണ്ടായിരണ്ടായിരം

നേരെത്തൊതൊരുനാവെഴുംഫണിയതെ-

ത്താൻനോക്കിവണ്ണിയ്ക്കണം.

എന്

കുറവൊരുശകലംവരാതെരണ്ടാം

സുരവരനംശചിയുംകണക്കുതന്നെ

ഫരിപ്പുമതിലേറെമോദമുറക്കൊ-

ണ്ടിരുവരുമൊത്തുചസിച്ചുസൗഖ്യമോദേ.

എന്ന

പൂർവ്വാഗം.

—o—o—o—

സുജാതോദധാരം

ഭാഷാചംബു.

ഉത്തരഭാഗം.

കുന്നിന്മേൽനിന്നിളകെത്തളിർ, പുരികുഴൽവ-
ണ്ടോ, 2നക്കൊക്കയാംകൊ-
ത്തെന്നിക്കോലത്തൊട്ടുണ്ടായ് ബുദ്ധമലമരുമാൻ
ത്രാണിയാസ്ഥാണവിനും
നന്ദിചേകിപ്രശസ്തപ്രഭയൊടിടതുളേ-
ഗത്തുപററിത്തഴസ്സും
ചൊന്നിൻപൂമെയ്യുപണ്ണാലതയുടെ ചുവടു-
ണ്ടാശ്രയംതീച്ചയായ്മേ.

കണൈകൊമ്പുള്ളകുത്താൻ, കടവയർവടവ-
ത്രംകണക്കാകുമോടി-
പ്രോന്നേയ്ക്കാൻപെൺനടക്കാകരുതേദമാ-
ണാജിയിൽസിംഹനാദം
എന്നേവംഹുകൊടോതുംഗമനൊടനുജ്ഞാ-
നാശ്രയംദാനവാരി-
യ്ക്കുന്നേറെപ്പുഞ്ചിരികൊണ്ടരുളിനഗണനാ-
മഹൻപാദംതൊഴുന്നേൻ.

ച

പൂന്തേനുംമുന്തിരിയുംപ്പഴവുംമുതവും
 വെല്ലുവുന്നല്ലപാലും
 ചാനേലുംകൊങ്കമാർത്തന്നധാരവുമടിമ-
 പ്പെട്ടുപോംമടുമനിൽ
 ഞാനേടുംവാക്കുതീർന്നിടണമതിനുസരമോ-
 ജാസനൻദാസനാകും
 കാനേ!കാൽത്താർതൊഴുന്നേൻകടകളുവുകനി-
 ണ്ണീടുനീമൃഗമെന്നിത്.

ഉൾവംപ്രമംപുഥുകുഴ്വധവനമവനെയും
 ജായയാംമറായയേറും
 കോടക്കാർക്കുനലാളുംവിബുധപരിവൃശ-
 പ്രസ്ഥമാംപത്തനത്തിൽ
 കേടറിടുംയശസ്സാന്നമജമൊരമലോ-
 ദനമന്തഃപ്രമോദ-
 തോടല്ലാതന്നസുരാരമിയലുമരി-
 ള്ളുറ്റവുംകേട്ടതില്ലാ.

നോട്ടംതൻനാളിചിട്ടാദൂയിതനുടൈമുച-
 ത്തിങ്കലായ്വങ്കുലുകും
 വാട്ടംവിട്ടറുകൊങ്കുഴ്ന്നിളകിനപ്പുളകും
 മെന്തുമെന്തേൽകുറഞ്ഞു
 തിട്ടംദീപത്തിലുണ്ടാംയേവുമകലെയായ്
 ജിഹ്വമെന്തെന്തുജിഹ്വ
 ചെട്ടുന്നഞ്ചാറുനാളിൽരൂപനൃപസുതൻ-
 മേനിതാനേവെടിഞ്ഞു.

ന

ൻ

൭

തട്ടത്തിടാൻനീട്ടിയ കൈകൾ രണ്ടു-
മടുത്തു ഭർത്താവെയെടുത്തണപ്പാൻ
വടുതലമേറും സഖിമാക്കുവോവാൻ
കൊടുത്തു താൻ തന്നെയനുജ്ഞാജ്ഞി.

ന

ഉപധാനമൊടുള്ള ചെച്ചവിട്ടു
ലപനം സുന്ദരമന്ദമാസരമ്യം
നൃപകാമിനികാമശാസ്ത്രമാകെ
ക്ഷപനാലഞ്ചിനകം ഹൃദിസ്ഥമാക്കി.

െ

നാനീപട്ടം തുടങ്ങിപ്പോതമൊഴിവമെ-
ത്തനപിയു ചുണ്ണപൂരം

ചേന്നീടും ഭൂപുഷ്പവും രസമതിനസമ-

സ്തുതിപേരും വരുത്തി

മിന്നീടും ചന്ദ്രാസ്സു മുദുചതളിമവും

ശിക്ഷയിൽ സാക്ഷിയാം മ-

ട്ടന്നീവിശ പഞ്ജയിൽ മദനനടമൊ-
നാടകം കൂടിയാടി

പ്

ഭരവനവളൊടു ചേർന്ന ചെൽക്കമടി-

നൃപനമവണ്ണമനന്തനാലുമോറം

ഭവനമതിലൊരേമേവനേവം

നവനവമാം സുഖമാക്കുമകിനാട്ടിൽ?

ൻ

ാട്ടം:— അതിശയമതിശയമതിസുരപതിയാം

പുറ്റുനൃപകലമണിതന്നെടേരണം

പാവതിനൊരുവനമരുതരുസുഖം

പെറ്റവതിനിന്മമൊരിയ്ക്കലുമവനി-

ജ്ഞിടയായില്ലാത്തുണഗണനിധിയൊട്ടു
കിടയായില്ലൊന്നുപതിയുമ്മര-
വതിതാനിന്ദ്രപ്രസ്ഥമിതെന്നൊരു

മതിമതിയെഴുവോർപ്പമുള്ളവായും
ഹര! ഹര! ശിവ! ശിവ! നരനിമമേന്മേൽ
പുരുതരകുതുകംതെരുതെരെയൊണ്ടും
കാമംസൽക്രിയചെയ്തതിലാന്നും

ക്രോധംദൃശ്യരിതത്തിലിയന്നും
ലോഭം, സാധനമൊക്കയിൽവെച്ചും
ലോഭത്തിനതാൻധരയിലുദിച്ചും
മോഹംത്രിദശക്കിതുഭൂവല്ലെ-
ന്നാഹന്ത! ഹൃദന്തത്തിൽവളന്നും
മദമുള്ളത്തിൽചുവടേമാറി-
ദ്രുമമായിട്ടുനരക്കുഭവിച്ചും

മാത്സര്യംവൈകുണ്ഠത്തൊട്ടുപ-
വാത്സല്യമെഴുംപുരികയ്ക്കൊണ്ടും
ജാരിധാന്യത്തിനകത്തുചരിച്ചും
വൈരമണികളിലൊന്നായ്ത്തീന്നും
മുത്തൊന്നെഞ്ചിനകത്തുപുറവും
മുശോക്കുന്നമാരവിരതമാണ്ടും

ഇടമേകാതൊരുപോരപ്പലകൾതൻ
തടമുലയിണതാൻതമ്മിൽചെയ്താ
ഇടിയുടെകഥചിന്തിച്ചാലുള്ളത-
മുടനമ്മിന്നലിനപ്പാമായും.

വെട്ടുകരംഗപ്പിടമിഴിമാർത്തൻ-
 പിടുവെരുക്കുകണ്ടുനചെയ്തം
 കത്തുനിതാനംമലയരുവികൾത്തൻ
 ശക്തിപെരുത്തൊരൊഴുകിനചേരും
 വക്രതപുരികക്കൊടികളൊണ്ടുമ-
 കക്കട്ടിപരംകളർമുലപ്പുണ്ടും
 തക്കച്ചുരിതുപോൽശിക്ഷയുമുരുചി
 വാസ്തംശാസ്യദായമായ്ത്തീനും
 പിഴവിധിമന്ത്രികൾക്കുകിളിപ്പുമൊരു
 പൊഴുതുംചെറുതുംകാണാതായും
 നിലയില്ലാത്തപയോധിലഭിച്ചും
 കലയെന്നുള്ളതുവാഴയിൽവാച്ചും
 തുക്കുതുലസ്തകമല്ലാതെങ്ങുമി-
 ഉസ്തകമൊരിടമിരിയ്ക്കാതായും
 തടവുവാക്കൾക്കുബലകൾതർക-
 യിടയിൽക്കുണദയിൽവന്നുഭവിച്ചും
 ചാക്കുജനത്തിനുസാമാനങ്ങളെ
 വെണ്ണുന്നതിനൊരുഭാജനമായും ;
 വഞ്ചനനരരൊടുവനിതാചാംഗം
 കിഞ്ചനകുറവില്ലാതെതുടനും
 പാനമനാരുടെയെട്ടുധനത്തെ-
 സ്സന്തതമേണക്കുന്നമാർകൂടും
 രാജദ്രോഹംകാമിനിമാർത്തൻ
 ഭ്രാജത്തരമാംവദനചെയ്തം

തീവെപ്പെന്നതുവേദിയിലുംപി-
 ന്നാവിമോദമടുപ്പിലുമായും
 പാടിനുപത്തൊലൊമിടവുമിളയിൽ
 പാടിയലാതെസദൈവഭവിയ്ക്കും
 മുട്ടുകരിമ്പിനിടയ്ക്കുകടന്നും
 തട്ടനിതാന്തംപന്തിനുചേന്നും
 ദേവനസേവവരാതിരുതരവും
 ഭൂവിനകംപുഷ്പാവലിവാണും
 കുടിയെന്നതിനുദവസിതംതന്ത്രം
 സ്തമിപ്പിഥിവിയിലെങ്ങുമിടന്നും
 പൊട്ടുചെവില്ലല്ലളികിത്തനതാൻ
 തിട്ടമെവകുമാതങ്ങിനെതീർന്നും
 മൃകതപരദോഷപ്രകടനമതി-
 ലാകംപടിരസനയ്ക്കഭവിയ്ക്കും
 അതർത്തിന്നവിശേഷിച്ചതുമൊ-
 രത്തനമിളമേൽകരുതാതായും
 ദശകുലദണ്ഡല്ലാതെതമഃ-
 സ്തംഭംനരഹൃദിപിണയാതേയും
 നീരുകുളങ്ങരയിൽനിറവായ്നിന്നും
 പാരംപനീഹിമവാനിൽവളന്നും
 ക്ഷയവുംഘോരമൊക്കെച്ചന്ദ്രനിൽ
 നിയതംചേർന്നുമാറുലസിയ്ക്കും
 ചിത്രംവിസ്മയമതിശയമതുത-
 മലരണീന്ദ്രധരാവനവിഭവഃ!!

ഏകന്നമാത്രമകേപരിതോഷമേതു
 മേകുന്നതിന്നുപുഥുവിന്നുകഴിഞ്ഞതില്ലാ
 ലോകന്നിനത്തിൽമറ,മാറിനചാഞ്ഞുവെട്ടാൻ
 പോകുന്നപോത്തിനൊടുമേൽപ്പാലത്തുപററും? ൧൦
 ആരുംമേന്മേൽപുകഴ്ത്തുബലനിധിജയച-
 റുക്കുമാരക്കിവാറും
 പാദംകാൽകൊണ്ടുതേക്കുംപെരിയൊരപജയ-
 ലുപാന്തനാമധരിപ്പാൻ
 പോരുംകോധംവിഷാദംകുസൃതിഭയമസൃ-
 യാഭരംലജ്ജയെന്നീ-
 യാറുംചേരുന്നൊത്താന്നിശമവശതാ-
 ഗാരമായ്പാരമയ്യോ! ൧൧
 മൊലൊത്തുചൂണ്ടുവിരൽകഷ്ടമുറക്കുകുടിൻ-
 പാലത്തിലൂന്നിയതിയായ്നെടുവീഴ്പ്പുചിട്ടും
 മേലത്രയുംനയനനീരൊഴിയാതൊഴിച്ചും
 കാലത്തെയെന്നൊരുവിധത്തിലവൻകഴിച്ചു. ൧൨
 ഉണറൊക്കുമിറുവിട്ടുചിന്തയുടെഭാര,
 മേറുതലയേററവും
 താണു,രാജ്യകഥപോട്ടെബന്ധുനികരത്തി-
 ലുംകുതുകമെന്നീയേ
 തുണപോലാഹമ!ചോഷയൊക്കെയകലെത്തു-
 ജിച്ചുനന്നോയകൻ
 വാണവൈരതമൊത്തുതേവലിയകൊമ്പു
 കാക്കുളൊടുചാക്കുവേ. ൧൩

തരളതപമതീവപൂണ്ടുവാടും
 കരളോത്താനുവരൻതനിഞ്ഞുസാമ്യം
 ഗരളത്തിലെഴുംപഴക്കുളൊടൊ-
 ടുരളിത്തന്നെവസിച്ചിവണ്ണമോത്താൻ:
 'പാതിവ്രത്യത്തൊടെന്നപ്പരിചിലുപചരി-
 ചിത്രനാഥപാത്തനവ്യ-
 വ്യാതിസ്രീയെത്തന്റജാസമിതമമിതനാം
 ധൂന്തഴുംപുഥപിളേശൻ
 ഫാ!തിട്ടംകട്ടകഷേ!ഹരഹര!വിധിയ-
 ന്നത്തിരിപ്പെന്തൊരേപ്പാ-
 ടാധിപ്പെണ്ണെന്നവേർപ്പാനശുഭതരമുള്ള-
 ത്തത്തിലാചാർച്ചനായാൻ.
 പോയല്ലോകാന്യകുഞ്ജാനപയമമിമകിഴ-
 പ്പോട്ടു,മദിച്ചുമിമ്മ-
 ടുയല്ലോ,ദോബ്ബലംകൊണ്ടിവനൊരുമദമു-
 ളെന്നതുംതീന്നിതല്ലോ,
 തീയല്ലോകത്തിന്നീറുന്നതുകരളിനകം,
 ദൈവമേ!ചെയ്തതെന്തെൻ-
 ഭൂതീയല്ലോപോയതാക്കുംനരകമിതിനുമേൽ
 ഹന്ത!മറെറത്തുമനിൽ?
 കരിഞ്ഞുതോറാലുണ്ടൊരുകുറിച്ചുയിപ്പാൻവഴിയത-
 ണിരിഞ്ഞുട്ടേവേണ്ടില്ലതുവെറുമണക്കുളെറുതണം
 പിറഞ്ഞൊക്കുംഫാലംചെറുമൊരുതന്റജന്മസ്വത!മാം
 മറക്കാൻവന്നല്ലോമനമതുമലഞ്ഞൊത്തദിതം.

പ്രശ്

പ്രശ്

പ്രശ്

പ്രശ്

അല്ലെന്നാലേതെന്നിതൊരുജീവിതമിതി-
 ജ്ഞാതവ്യംശാത്രവൈഷമ്യം

മെല്ലെന്നുണ്ടാമവർക്കുള്ളൊരുജനനിയെയോ
 പുത്രിയെന്നോത്തിടേണ്ടു?

തെല്ലെന്നെന്നിന്നൊത്തതിൽദയ?പുല്ലുപുല്ലി-
 ഭക്തഗോത്രംസമംഞാൻ

വില്ലെന്നാന്നാൽപതിയ്ക്കുകരികരധുതമാം
 താമരത്തണ്ടുപോലേ.

എവ

തന്നെത്താൻവീരവാദംചെ-

യ്ക്കുന്നത്തെറ്റിനമീവിധം

നിന്നിദ്രനാഹ്വപൻപാരം

വിന്നതപത്തൊടുപോക്കിനാൻ.

എൻ

നട്ടം:— അപരമാം ദിനാരംഭത്തിൽ ചൂഡാമിഷതമാമുത്ത
 മാംഗത്തിലൊരു ചെറുതൊപ്പിയുമതിന്നുമലുമാൽകെട്ടുമിരു
 കവിളിലുമിരുളിൻ നിറമാൻ ചോടിയെഴും താടിയും തടിച്ച ദേഹ
 വുമടച്ചു കണ്ണുകവുമായൊരു പുരുഷൻ മഹാരാജസന്നിധിയെ
 പ്രാപിച്ചു.

ആക്ഷോഘത്തിൽഭയംചേർത്തമിതബലമൊട്ടും

ഗോരതാംഘരതിങ്കൽ

വാക്യംഷാഫമുട്ടീൻതൻപ്രഥമസചിവനാ-

യുള്ളുക്കുട്ടിച്ചതന്നെ

വീക്ഷംകെട്ടുതലംപൂണ്ടവനിപതിനിശി-

ക്ഷിച്ചുതന്നക്ഷിരണ്ടും

8 *

വാക്സംഹാശ്രവൈകൊണ്ടാമവനഭിഷേ-

കത്തയാദ്യംനടത്തി.

൨൦

വീട്ടാഗാരംതുരുക്കു ക്ഷിതിപനജഗരം.

മൃഷികപ്പെട്ടലപ്പോ-

ലാട്ടാവത്താഗ്രസിപ്പാൻതുടവതറിയാ-

തമ്മമീവന്മഹേന്ദ്രൻ

കാട്ടാകാട്ടുങ്ങൾനോക്കാതടനടിദൃശമാം

സന്ധിയമ്മന്ത്രിയോടായ്

ഭൂട്ടാമോദനെയെണ്ണൻ, പാറൊടുപകതാ-

നാശമാഹന്തമനിൽ.

൨൧

‘പക്ഷംരണ്ടിനകംപുറ്റു ക്ഷിതിപനെ

സ്വപ്നത്തിലാക്കിത്തരാൻ

പക്ഷംരണ്ടിനിയില്ലമോദമിയലും

മത്സരമനിസ്സീമമായ്

ഒരക്കുന്തച്ചുമട്ടേപ്പുറമചരാ-

ധത്തിൻപ്രതീകാരവും

നൽക്കുത്രാനപയരതമാകിയഭവാൻ

ചെയ്യാതെചൊയ്യാതുമോ?’

൨൨

മറയ്ക്കിവണ്ണപലതുംകഥിച്ചാ-

ത്തുരുക്കുമന്ത്രിപ്രവരൻതദാനീം

കരൾക്കുസൗഖ്യംപ്രദനോരമേകി-

പ്പെരുക്കുമാക്കുതുകമോടുപോയാൻ

൨൩

പാലിങ്ങേണ്ടതുപുണ്യഭൂമി, പുറ്റുവും

താനംധരിതീർത്തൻ-

മൗലിസ്താമേണങ്ങൾ, കാലഗതിയോ
 വല്ലാത്തതെല്ലാറ്റിലും,
 മാലേയ്ക്കൻവഴിതൻറപുത്രിയണയൊ-
 ല്ലെനൊന്നുമന്നുപൻ
 ബാലയ്ക്കു! പൂമറിഞ്ഞതില്ലശിവനേ!

ഹാഹന്ത! മോഹാസനായ്.

൨൪

കുത്തിതന്നൊടു കഴുത്തു ചെട്ടവാൻ
 മൈത്രികുക്കിതുടയ്ക്കു വിധം പാറം
 അദ്രിനംബത! തുരയ്ക്കു സഖ്യമ-
 പ്പുതമിതൻപതികഴിച്ചുതൂണായ്.

൨൫

'കൊള്ള' മിപ്പാളയത്തിൽ പട, ഭാരതമഹീ-
 പാലർദ്ദിഷ്ടാലവഹി-
 സ്തുള്ളായ്ത്താനേദമിപ്പോരവസാമിതിലെ-
 ക്കാററുതാറാൻവിശേഷം

എല്ലാതും പോരിനായിട്ടു നടന്നിടകൊ-
 ണ്ടീടുവിൻവീടുകാക്കാ-

നുള്ളാവിങ്ങുണ്ടകൈക്കൊള്ളുക. തടടിതിജയ-
 ശ്രീയെയോ, ഹൈന്ദവേയോ.

൨൬

രേവിനാശികമാത്രമനന്തമേൽ
 മരുവിടാൻവിധിയെങ്കിലതിന്നകം
 പുരുഷശസ്ത്രലഭിപ്പവനാരവൻ
 പുരുഷനന്ദനഗണ്യവിഷപ്പഴ.

൨൭

മൃഡാലേശംവഹിസ്തും തലകുളരിയുവിൻ,
 ഗോക്കളക്കൊന്നതിനിൻ,

പേടാമാറ്റായമല്ലാംമേനനിലെറിവിൻ,
 ക്ഷേത്രസാത്ഥംതകപ്പിൻ,
 നാടാകെത്തികൊളുത്തിൻ, നലമുടയശിലാ-
 ലോഹരൂപങ്ങൾകണ്ടാ-

പൃഥ്വീദോപംപൊടിപ്പിൻ, ത്രിപഥനയിലമേ-
 ഭൃതെത്തിതുംകലക്കിൻ.

൨൧

ചാരംപൂശുന്നുമേതാടിതികഴുന്നമായ്
 വെട്ടിയതേതാപചീതം

പാരംഭഞ്ചിച്ചുകൈവർത്തവലയിടുവാൻ
 നൽകവിൻനിമിശക്കം

സാധ്യം ചെന്നാരിപ്പാമതമിളയിൽമുറ-
 സ്സ്പുസിസ്സുന്നതിനും

വേരറീഫിത്താജ്യംമുടിച്ചുവതിനായ്
 ചേലചേലാട്ടുചെയ്തിൻ.

൨൨

കയ്യിൽകറാൻകാഹർധരിച്ചിടാഞ്ഞാൽ
 മെയ്യിൽകൃപാണംപിടിയോളമോരി
 തിയ്യിൽതൂണുംപോലെപാക്കുനാശം
 ചെയ്യിക്കുന്നമ്മറക്കിതുന്നല്ലകാലം.

൨൩

ഇത്തരംബത! മതഭ്രമത്താടുചെയ്ത
 മുറവികൾകലൻടൻ

യുദ്ധഭൂമിയെയണഞ്ഞിടുന്നാരമഹമ്മ.
 ദാധിപതിവാഹിനി

ഒത്തകാറിനൊടുചാനിവിത്തലമൊഴുകി-
 ലോറുമിറക്കമാ

മത്തരത്തിലിളകുന്നവഞ്ചിയൊടുതുല്യ-

മാംഗതിവഹിച്ചതേ.

ന.പ.

പോരിൽതന്നൊടുതുല്യതിനുപടയൊ-

ഞ്ഞെത്തുനവൃത്തംപ-

നാരിൽസത്തമനാംപുലുഷ്കിതിവരൻ

വെട്ടനുഷേട്ടീടവേ.

കാറിൻവൻനിനദംശ്രവിച്ചുമയിലോ-

ടൊത്തുള്ളമുത്തുള്ളതിൽ

പേരിപ്പാത്തു, കരുത്തഴംപുരുഷർതൻ

ചട്ടറമട്ടിതമമാം.

ന.വ.

‘അപ്പാതകോദവസിതന്നൊനായകാനപ-

യോൽപ്പാതകുതൃഷയ ചന്ദ്രാനനിജ്ഞാനം

തപ്പാതൈവനന്ന പതിന്നുതൃഷ്ണമാടൊ-

ത്തപ്പാ!തുടന്നിതൊരുതനമെത്രീചാലോ.

ന.ന.

എന്നാലേതു? ചരട്ടെവന്നിട്ട ചതെ,ൻ-

ധർമ്മംപരമാരെവെ-

ന്നിന്നാട്ടിനുശുഭത്തെനൽകിടവതാ-

ണീശൻപ്രസാദിജ്ഞകിൽ

എന്നാൽകാൽനിമിഷത്തിൽവല്ലൂർനിയതം

ശത്രുക്കൾ, യുദ്ധക്കുരം-

ജ്ഞിന്നാമാൽനടകൊണ്ടിടട്ടെടൊ-

യുജ്ജോരിതല്ലാതരം.’

ന.ര.

എന്നുഷസ്സിലൂടെ ചയ്യപാരിനാ-

യനുടൻപുലുഷ്കിതിവരൻ

ഇന്ദുവക്ത്രനിജകാന്തയന്നിഭേ
 ചെന്നുനന്നുചെറുതിത്ഥമമാതിനാദഃ ൩൫
 'എന്തിബ്ബീരുചിലപ്പതിത്ഥമറിവി.
 ല്ലാതെന്നുയാതൊന്നുമേ
 ചിന്തിപ്പാൻകണവൻതുടങ്ങരുതടൽ
 ക്കിന്നോളമെന്നാളിലും
 വെൺതിങ്കൾക്കെതിർകീർത്തിനേടുമവിടെ.
 ജ്ഞാപാഥമിസ്സാഹസം
 പന്തിജ്ഞ പ്പൊഴുരച്ചിടുംരസനതാൻ
 വൈകാതെന്നൽകീതുലോ. ൩൭
 അത്തരമുള്ളൊരുതൊന്നെ
 ന്നിത്തരമിന്നോതിടുന്നതെന്നാകിൽ
 ഉത്തരമുചെയ്തിടുവൻ
 സതപരമെൻനാഥ! കേട്ടുകൊണ്ടാലും. ൩൭
 എന്തിൽകനിഞ്ഞിരവിലിന്നലെയുലവാത്ത
 ചൊന്നില്ലയോ, ദയിതനായതിനപ്പൊങ്ങാൻ
 വന്നിത്രൻനടുവിൽവെച്ചുനസ്സാണായ്
 ഭിന്നിജ്ഞമാറൊരുകടുത്തകിനാവുകണ്ടേൻ. ൩൮

ഗദ്യം:— ആ സ്വപ്നത്തിന്നു മൂന്നു പിരിവുകളുണ്ടെന്നു പറയണമെന്നു മതായൊരു ഭൂതമെൻപുരോഭാഗത്തിൽ വന്നു സുജാതേ!നോക്കുക നിന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ജീവൻ മുമ്പു മാന്റെ വസ്ത്രത്തിന്മേൽ തൂങ്ങുന്നതു കാണരുതെന്നു പറകയും കുറെ കഴിഞ്ഞു ഞാൻ നാഥ!ഭവാൻ റിപ്പുറുപാസ്യക്കിനാൽ മലീമസമായ കണ്വുകത്തോടു കൂടി വരുന്നതു കാൺകയും ചെ

സ്റ്റിരിയോ രണ്ടാമതും സ്വരൂപമാവിളിച്ചതാ രാജാ! നിൻദ
യിതൻ വിജയിയായ് വരുന്നതു കാണതില്ലേ? വേഗമാലിംഗനം
ചെയ്യാലുമെന്നുറക്കും വീണ്ടും കരകുഴിഞ്ഞു നോക്കുമളവില
യോ! മഹാകഷ്ടം! പരമസങ്കടത്തെങ്ങിനെ ഞാൻ കഥിപ്പതെ
ൻപ്രാണനായക! ഭവാൻ ശത്രുരാജധാനിയിലെതര മഹാസകാ
രപരിപൂർണ്ണമാം കാരാഗൃഹത്തിലസംഖ്യക്കുതങ്ങളിൽനിന്നനാളു
മായ് പ്രവഹിക്കുന്ന ശോണിതനദികൾക്കകം നിശ്ചേഷ്ടനായ്
ശ്ശയിക്കുന്നതെൻമഹാപാപം ചെയ്താമീ മിഴിയിണയ്ക്കു ലക്ഷ്മീ
വിജയമുടൻ മൂന്നാമതും മൂത്തി മുന്നിലെത്തി നോക്കിയാലും
നിൻറെ വല്ലഭനവസാനം സമാസന്നമെന്നു നിഷ്കുണ്ണമായ് വ
ചിച്ചതലാപനം ചെയ്തും ചെയ്തു.

ഇതിന്നുമേലെങ്ങിനെ വല്ലഭൻ പോ-

വതിന്നു ഞാൻ സമ്മതമേകിടുന്ത?

ചതിയ്ക്കുമയ്യോ! രിപുപിന്നെയെന്തി-

സ്സതിയ്ക്കു രാലംബമിളാതലത്തിൽ?

നന്ദൻ

എന്നോതിക്കണ്ണനീർവാത്തമികിലവശയായ്

നില്പാരസ്സഭവപ്പാ-

ഞ്ഞ് നോമൽ പ്രാണനാഥേ! മതിമതിഭവതി-

യ്ക്കെന്തു സംഭ്രാന്തിയേവം?

ഇന്നോത്താൽ വീര്യവാന്മാർക്കു മണിപ്പുലഭു-

ജാനിപോരിനു പോകേ-

ണ്ടെന്നോ നിൻ മുശുമാം വാക്കു ബലകൾ ബലമെ-

ന്നുള്ളതില്ലാത്ത പേർതാൻ.

ഭം

കാരോതരംഭയമിതെന്തിനു? ശത്രു വംശം

വേരോടു വെട്ടിയെരിതീയ്ക്കിരയാക്കിലാക്കിൽ

നേരോട്ടനിന്നരികിൽ ഞാൻ നിയതം വരുത്തേൻ
 താരോടിടത്തമിഴി! താമസിയാതെ തന്നെ. ര'മ

ഏനിത്തരം മൊഴിയുരച്ചു വളർന്നു വാഴ്ത്തും
 തന്നത്തരീയ മതുകൊണ്ടു തുടച്ചു നീക്കി
 അന്നത്തിനൊത്ത നടയാമവളെ ക്ഷമേശം
 നന്നെത്രയും പ്രണയമാൻ ചൂണൻ കൊണ്ടാൻ ര'മ

നീലത്തഴക്കഴലിയാളെ വെടിഞ്ഞു രാട്ടം
 കാലത്തു ചാരിനൂതൻ ഉവപ്പുരത്തിൽ
 ചേലൊത്ത സൈനികരസം പൂർന്നിരുന്ന നിന്നാർ
 താലറ്റു പള്ളികൾ കടൽക്കരയിൽ കണക്കേ. ര'ന

ചീനതപമാൻ തന്നെ വെത്തു കടത്തിൽ നിന്നു
 ദാസം വെച്ചാഴി പ്പൊരുമദോൽ കടവാറണങ്ങു
 നൂനം സ്വശാത്രവചതുജയവാറണങ്ങു
 വാനത്തിൽ മേലനിര പോലെ നിരുന്നിനൂ. ര'ര

ഉഴഴിഞ്ഞു ധീശനരുളാല നീലന്റെ രചേശം
 പാഴിൽ പ്പെട്ടത്തിയ ജവം കെട്ടമശപുറം
 കേഴിഞ്ഞു വാൻ പരരെയെന്നിറഞ്ഞു തുണ്ണി-
 മാഴിഞ്ഞു കത്തിളകിട്ടം തിരമാല പോലെ. ര'ക

പാരാതെ സാരഥികളുത്തമമാം ശതാംശം
 ധാരാളമെപ്പാഴവിടെയ്ക്കു സമാനയിച്ചു
 കാരോന്നമേ പടനിലത്തയ്യ താംഗഭംഗം
 നേരോട്ട ചെണ്ണതിനശകതിയെഴുന്നതല്ലോ. ര'ന

മെത്താരസത്തിനൊടു സൈന്യവയോഗമാണൊ-
 രത്തം പാചാമിനികൾ താമസിയാതെ തന്നെ

പേരും കല്പകമിയലാത്തവിവക്ഷഭൂ-
 തെത്തുന്നതാംവഴിമുറസ്സുഗമിസ്സുമാറായ്. ര്ഭ
 നാകത്തിൽനിന്നുമതുപോലിച്ചയിങ്കൽനിന്നും
 വേഗത്തിലാശകറനിറഞ്ഞുനടസ്ഥലത്തിൽ
 ഏകരൂപ്യചികരനിരന്തരമൊത്തുകൂടി
 ലോകത്തിനളുതമണച്ചുനിതാനമപ്പോരും. ര്പ
 അന്യരൂപ്താഹിതമതിന്നു കൂലമായി-
 ടുന്യരൂപ്യകുറിനുംപുറസിംഹനാദം
 അന്യരൂപ്താഹിതമെഴുംമയപട്ടിമോഷ-
 യന്യരൂപ്യഭൂതമേടുംഗുണമോഷപൂരം. ര്ന
 കയ്യുംജനസ്സുമൊരുപോൽസഫലീകരിച്ചു
 മെയ്യുംമനസ്സുമൊരുമിച്ചമറിഞ്ഞുകി
 ശ്രീയുറയോധർകണിശത്തിലരിപ്രഭുത്തെ-
 കൊയ്യുന്നതിന്നുസിയെടുത്തുനടന്നുതുണ്ണും- രറ
 വേണുന്നപോൽഗരളമാണലിവറുലക്ഷ-
 പ്രാണങ്ങൾപോക്കുവതിന്നുറവടുതപമോടേ
 കാണുന്നവർകളിൽതരളതപമേകി-
 തുണങ്ങളിൽപരമജിഹ്വഗുപ്തജീവാണം. രൂ
 ഇതരംക്ഷണേനസമിതിസ്സുമാമാമരേന്ദ്ര-
 പ്രസ്ഥത്തിലുള്ളരിയധീരരണത്തനേരം
 മുത്താണുനാരദമുനീന്ദ്രനവർഷവാസ്തം
 ശാസ്ത്രത്തിലെപ്പട്ടതകാണ്ടതിനോടിയെത്തി. രവ
 പാരംപുമാതനയകൈരവർവാസരംപ-
 ണ്ടീരൊൻപതോറുപടവെട്ടിയചുണ്ഡഭൂമി

ഘോരംഭയപ്രദമടൽക്കൂമാക്കിവാണു
 വീരൻപുറ്റു ക്ഷിതിപനപ്പെഴുതൊന്നുകൂടി. കെ
 പാരാവാരോരുഘോഷം, പ്രഭുയ ഘനരവം,
 പാർവ്വതീശാട്ടമാസം,
 ഘോരകാരംഗ സിംഹാരവ, മജിതനൈഴം
 ചണ്ഡകോദണ്ഡനാഭം,
 കാരാഗാരസ്ഥചങ്കാപതിരുദിതമിവ.
 ജ്ഞാത്താടംശബ്ദമാടം
 ധീരാതിക്ഷമാനായകബലവുമട-
 തെത്തിയുദ്ധത്തിനപ്പോൾ. കെ
 അർദ്ധചന്ദ്രാകൃതിശിരസ്സാത്തതദൈവജയന്തികൾ
 യുദ്ധകൂട്ടത്തിൽശോഭിച്ചുരുളൊപ്പോലെനിർമ്മം. കെ
 ഗോക്കളെബന്ധണൻചെയ്താർചകോരങ്ങൾക്കുതുല്യമായ്
 ബ്രഹ്മചാരികളെപ്പോലെസമിത്തിൽകൊതിയുള്ളവർ നന്ന
 ഗ്രാവംപോൽപോക്കൂത്തിങ്കൽദ്രവംതല്പരിയാത്തവർ
 മാറിനെന്നതുപോൽവീതികേറാനുവേണ്ടതുളളവർ കെ
 ദൈത്യാരിഭഗവാനെപ്പോൽനിത്യംസംക്രമനപ്രിയർ
 ശിതികണ്ഠസ്വചാമിയെപ്പോൽകൃത്യലംസംനടത്തുവാർ കെ
 തുരുഷ്ണഭൂമിചാലൻതൻകരുത്തുളളാരുസൈനികർ
 ഉരുക്കാൽതീർത്തമെയ്യുളളാരൊത്തന്നോക്കുവണ്ണരോ? കെ
 കാലാൾസംസ്കൃതപദമൊടു
 മലയാളംചെന്നൊരൊറ്റവാക്കുവരിൽ
 പാരംസാദികൾനിർമ്മം-
 വാരപ്രമാമനഃപ്രസാദികൾപോൽ. നന്ദ

ഗദ്യം:— അമ്മാമ്പുവുമസാമാന്യവുമാം സൈന്യമോട
ദൈന്യഹീനനും ശൂന്യബുദ്ധിയുമാം ജയചന്ദ്രാരം തന്റെ സാഗ്ര
മാം ബലത്തെ സതപരം യോജിപ്പിച്ചു.

ദ്രുതിനിതരാംചേന്ദ്രവനവധി

കുതിരകളോടൊത്തരണ്ടുസേനകളെ

ഏതിരിൽകണ്ടുജയതപം

മതിയിൽപൂണ്ടുസ്തമിച്ചുസപ്താശ്വൻ.

നൃപ

അലപാതമെത്തുകിലിനനുവായത്തിലപ്പോ-

ളലപാതമെത്തു നതിനെത്തടയേണ്ടതിനായ്

ശുദ്ധാന്തരംഗമെഴുമിന്ദുതദ്വീയചാര-

ശുദ്ധാന്തമൊത്തവിടെയെത്തിലസിച്ചുപാരം.

നൃപ

മാരാമാതിശിരസ്സുവെണ്ണുപപദം

താരയ്ക്കൊഴുചിത്തവും

പാരാരോരമലകുരിപ്പൊരുകലാ-

നാധൻപ്രകാശിതവേ

ആരാൽപോയിടണംമനോജ്ഞതമുറ-

യ്ക്കൊന്നാൽമറിച്ചുന്നമോ

ധാരാജ്ഞിലത്തെത്തിമുനിലധികം

ലോകത്തിനാകെദ്വീപം.

നൃപ

പോരിന്നൊരുങ്ങുമരികയാകെഴുമുള്ളവിട്ടു

വേറിട്ടുചാഞ്ഞൊരുതമസ്സുവിലംനിശേശൻ

ഹാരിതപമോരമിയലുന്നൊരുതൻകരത്താൽ

പാരികൽനിന്നുപരിചോടുപറിച്ചെടുത്തു.

നൃപ

ആയംമിനിസ്തുചിറകുള്ളൊരാനോദയത്തി-

ലായാമമുള്ളൊരുസുഷുപ്തിയെയോക്കുകൊണ്ടാ

ശ്രീയാളിമാനുടമശേഷമുറങ്ങിയില്ല?
 മേയാൻവിടംപശുവിനെന്തിനുപല്ലുകൊമ്പിൽ? നൂറു
 എണ്ണാമനക്ഷലമലംകൃതമാക്കിടന്ന
 മന്നോരുമുണ്ടിതിലവർഷംസാനകാലം
 വന്നോരുന്നാളെതിരിലെന്തിനുഞാനിരിപ്പു-
 തെന്നോനിനമുശശിയാനനഭസ്സുവിട്ടു? നൂറു
 വെക്കംകിഴക്കുമവളുത്തുടയാളിതന്നേ-
 ലക്കമുസാക്ഷിഭഗവാനെഴുന്നള്ളിയപ്പോൾ.
 ഉൾക്കൂട്ടികൂട്ടമരിസംഹതിചോരിനായി-
 ഞക്കുത്തലേറുപുറ്റുപറൊടാത്തരോഷം. നൂറു
 ഒരത്ത്ത്രാണപരായണതപമനിശം
 കൈയ്ക്കൊണ്ടുചാൽക്കൊണ്ടൊര-
 പ്ലാതുമ്പൻതന്നെതെർതെളിച്ചഭഗവാൻ
 തൻപത്തുവൻപെത്തുവാൻ
 ഓത്തല്ലംഭയമെന്നിയേപുറ്റുവാ-
 ലോത്തംസമുത്തംസുഹൃത്-
 സാതമ്ത്തോടുസമംപടയ്ക്കുതിരിടം.
 സൈന്യത്തോടായ്നേത്തുതേ. നൂറു
 ഒരനയ്ക്കാന,രഥംരഥത്തിനു,പരം
 കാലാൾക്കകാലാൾ,ധനു-
 ബ്ബാണത്തിനുശരം,ഛായത്തിനുഛായം,
 സാദിത്തമോസാദിതം,
 നൂനംവേലിനുവേൽ,മുറയ്ക്കുകുണ്ഡ-
 ക്കസ്യത്തിനസ്യം,മഹാ-

മാനംപൂഞ്ഞിരാളിമാരുയിർമറ:-
 നിമ്മട്ടുപോരാടിനാർ.
 കല്ലൊക്കുംകുരളുംവൃഷത്തൊടെതിരാം
 തോളുംഭയംകണ്ടിടാ-
 തുളളൊരുളളമിരുമ്പുലക്കൊഴുവോ-
 രുദ്രസ്വഭോദ്ദൃസ്യവും
 ചൊല്ലൊക്കുന്നകരിമ്പനയ്ക്കുസമമാം
 മെയ്യുംവെറുംതുളുമാം
 പുല്ലൊത്തുളളശരീരബന്ധവുമിയ-
 നീടുനൊരീടാന്നവർ.
 തക്കയ്ക്കുംരിപുവിന്റെറവായുമൊരുപോൽ
 മണ്ണെന്തിയെന്തേദ്രസം
 മുൻകാൽവെച്ചുതെടുത്തിടാതടലിൽനി-
 ന്നാലുപൻവലിയ്ക്കുംവരെ
 തികൾപ്പുമുഖികീർത്തിയോഷയുടെയോ-
 വംഗൻതയ്ക്കുലാൾതന്റെയോ.
 കൊങ്കക്കുന്നിന്നരണ്ടിലൊന്നിൽവിഹരി-
 ചുല്ലാതെനില്ലാതവർ
 ശുലംവാൾഗദകുന്തമീട്ടിമുസലം
 ചാപംതുടങ്ങിദിഷ്ടം-
 ജാലത്തെക്കുലചെയ്തുതിന്നതകിടം
 ശസ്ത്രങ്ങളൊത്തങ്ങിനെ
 സാലംതോററകരത്തിലാജിധരമേ-
 ലഭൃത്തിൽമോഹമഴ-

ആൻ

ഒറ

എ

കാലത്തെനകണക്കവെനുകയുറം

കെല്പിന്നിരിപ്പാൻവർ

൭൨

തന്നാട്ടിന്നമതൻമതത്തിനമതിൻ

രാജാവിനുംമേൽക്കുമേൽ

നന്നായ്വന്നിടുവാൻമരിയ്ക്കിൽനരൻതൻ

ജനംപരംമാന്യമാം

എന്നാരാൽനിരുചിച്ചതിന്നതരമൊ.

നേകുന്നതിന്നിശനോ.

ടന്നാളുംമനതാരിൽവാങ്ങരുടെവേ.

ക്കിപ്പോരുസൽപ്പുരുഷൻ

൭൩

യുദ്ധക്കോണികളിൽകന്യാധനിരതൻ.

താളത്തിനൊത്തുള്ളതാം

നൃത്തംവെച്ചുസിംഹപ്പോർതലമുതൽ

ക്കാലോളമെല്ലാടവു

പ്രത്യാഗമംഭയമേകിടുംവ്രണകിണം

പൂണ്ടോരുകണ്ണിരവ.

പ്രായശ്ചിത്തംവെച്ചുനിഷേധംചെയ്തനിതര.

മാരോധരായോധനം.

൭൪

ചാകുന്നതോധരോരോഞ്ഞൊടിയിലുമൊരുചാ.

ടാ,യതോത്തായതാത്താ

വേകുന്നതെന്തെന്നാഥകുതളിര,തുക.

ണ്ടാത്തതമ്ലതൃപ്തം

തുകുന്നതമയ്ക്കുവാപ്പം,കരണലമഴവോ.

രാജിഭൂദേവതയ്ക്ക.

യേകുന്നതുപിയാമട്ടവിലവിഭവമോ-

ടൊത്തതാംസദ്യുതൃണ്ണം.

൭൭

ഏയുന്നലക്ഷ്യമൊപ്പിച്ചുരിടേർവിശിഖം,

ചെന്നതൊന്നിച്ചുകേറി-

ക്കൊയുന്നസംഖ്യവിദ്യോരയിരുപയറുപോൽ

കഷ്കൻ, ഹഷ്പൂർവ്വം

ചെയുന്ന പുഷ്പ പഞ്ചംഗഗനചരർ, മദി-

ച്ചാത്തുവാന്നത്തുതത്തം

ചെയുന്നവീണയേത്തുമുനി, യൊരുവനെഴും

ഭുവമന്ത്രസംഖ്യം.

൭൮

കൂടുന്ന പാശിയോധകകമതില, തിനാൽ

മുക്കുമുക്കോട്ടുമാറും

കൂടുന്ന സായകത്താൽഗഗനവുമിളയും,

ഭൂതവേതാളസാത്ഥം

ജന്മകുന്തുപിന്നെക്കൊണ്ടുമാർന്നിലമതിൽനി-

ന്ന, നതമില്ലാത്തൊരാൾ-

യോടുന്ന ധന്യകുംഭാദികപുളിനഗണ്-

ത്തോട്ടുമീടാൻരക്തം.

൭൯

ചേരുന്ന നാകലോകംതരുന്നർ, ഗണികമാർ

തമ്മിൽനന്മണ്ടതല്ലി-

ക്കീറുന്ന മുൻപുമുൻപെന്നവരൊടണവതി-

ന്ന, പൂർണ്ണമുളഭാരം

തീരുന്ന, ചിത്രശാസ്ത്രമുറിയിലൊരുവിധം

മിക്കുകാർട്ടുമെത്തി-

കേരളനാണുക്കാരും, പിൻപുംപടയുടെകെട്ടി

യേശു മേക്കേമിപ്പാ.

928

വിഴയ്ക്കുന്നതാളം പരവശതയാൽ കിന്നരതതി.

തൊഴിൽ നൂതന ചലച്ചിത്ര മേഖലയെക്കുറിച്ച്

പഴിയുന്നതെന്നു മറുപടി തമാനന്ദനവനം

കഴയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ടാണമരപുരശില്പിയ്ക്കുമധികം.

എൻ

വെള്ളിക്കുടന്നൊന്നുപൊൻകുന്ദചരമിവയൊഴി

ഞതിങ്ങുരന്താങ്ങളെക്കൊ-

ബിജിനോടും ചമച്ചുള്ളൊരുഗിരിയധുനാ

പത്മരാഗാഭിയേകം

കിളിപ്പെത്തുനാപക്ഷിപുരരിനിയുമടി.

ചുരുക്കമായിട്ടുള്ളതാവാം.

മല്ലിത്താർബാണവൈരിയ്യുടർനിലമാരുസ-

ദൈവമനുജയെപ്പോലെ.

240

സുതനുകമലതൻചെടിയുചേരും

ഭൂതിപടരംവിധമപ്പുരുഷപരോധി

അതുപൊഴുതുവിടൻചെമ്പരത്തി-

മുതലുമാർത്തന്മാരെക്കൊണ്ടുവരുത്തി.

٥٢

കേരളചാരമായിട്ടും ചിരവുമു

വിദ്യാഭ്യാസവും

വാർത്തകൾക്കും ക്രിസ്തുമതം കൈമാറുകയും

തലസ്സമാമുരവ്വം

ശ്രീമത്താമൊരുശംഖമായഗളവും

കൈക്കൊണ്ടുരക്ഷയുംബരം

കാമംപുണ്ടരണാവനിസ്സുവശരായ്

പേമാൻപോരാളിമാർ.

പുരു

എത്തുന്നവൈരികളെവാഴ്കണക്കുവെട്ടി.

വീഴുന്നൊരസ്സമരസിംഹനേക്കുനോക്കി

പേത്തുന്റുപാലനിവനാദിയിലിട്ടനാമ.

മൊത്തെന്നുകാണികൾപെരുത്തുപുക്കുഴിനിന്നാർ.

പുരു

പട്ടുപുറ്റുമനേകമൃഷികൾ.

കിടയിലണഞ്ഞൊരുപൂച്ചയെന്നുപോലെ

ഇടിപൊടിതവിടാക്കിവെരിപ്പുദം

സ്നേഹതരമേറെമുഴുകിശംഖനാദം.

പുരു

അലഞ്ഞശംഖരവമൻപൊട്ടുകേട്ടശക്ത.

പ്രസ്ഥത്തിലെപ്പട്ടെളിഞ്ഞുവിലങ്ങിചാരം

പ്രത്യയ്മിയോധരുടെഭൈരവമായദീൻദീൻ.

ശബ്ദത്തിനുംകുറവുതാമസിയാതെവന്നു.

പുരു

കണ്ണിൽകണ്ടരിപ്പുകൾതൻഗളതലം

ചീളെന്നുവാളൊന്നിനാൽ

മുൻനിൽക്കുംപുറ്റുവെള്ളരിസ്സുപതിന്നു-

റന്നാർനറുക്കുംവിധം

പുണ്ണിക്കൊണ്ടരിയുമ്പൊഴേകനരിനീ

പോക്കിന്നുനേക്കെന്നോടെ.

അന്നിദ്രപ്രതിഷ്ഠത്തൊടോതിയരികിൽ

ചെന്നെത്തിസന്നദ്ധനായ്.

പുരു

അൻപുവിട്ടരിതൻനേക്കൊരമ്പുവിട്ടുവിൽപുറ്റു

മാനമുള്ള തരംഗംപോയ്മാനമെത്തിയവനും
 സാരഥിതേർവ്വല്ലിവയൊടു
 ചാരുതചേർന്നമകുടവുംവോയ്
 പാതിലുളിയിണിടവ
 ഘോരതരംവാളെടുത്തുപുലിവെട്ടാൻ. പു
 കണ്ടാൻകുൻകൊണ്ടുമുന്നിൽപുലുചതുപൊഴുതാ- പു
 കണ്ണുകണ്ണാഭിധമു-
 കണ്ണാലകാമൊയ്ക്കരതധരണിതൻ
 കണ്ണുകോടാലിയായും
 തണ്ടാരമ്പൻറതക്കൊടിനിജവധുവിൻ
 താതനായുംവിളങ്ങും
 കണ്ടാലാരംവിറങ്ങുംബലനിധിജയച-
 ബ്രോഹ്മരാജാനിതന്നെ. പുൻ
 പെരികെമൊഴിഞ്ഞുമിന്നൽതട്ടി-
 ജ്വരകൊഴിഞ്ഞുപതരിപോലരാതി
 ഞരുകിലവശനായ്ക്കിടപ്പതീക്കി-
 മുരളുപയാപുലുചാകൃമേവമോതി: ൻ
 'നമിച്ചേൻതപഃശ്രീസ്തസുപാപരാധം
 ക്ഷമിച്ചെന്നിലാശിസ്തചേന്നമേമേൽ
 മരിച്ചെന്നിയേനമ്മൾവാഴൊല്ലവൈരം
 ശമിച്ചെന്നുചെന്നെങ്കിൽഞാൻധന്യനായി.' ൻ
 ഒരക്ഷരംമറുപടിയോതിടാതതി-
 ന്നക്ഷണംകനൽചിതറുന്നകണ്ണിനാൽ
 തരക്കുപോൽപുലുവിനെനോക്കിവേഗമ-
 പ്പാക്കമാപതിരണഭൂമിവിട്ടതേ. ൻ

ഗദ്യം:— തുടർന്നുതന്നെ സമസ്ത മനുഷ്യാനുഭവങ്ങളും ഹൃദയമധുകരമായ ചരതോടും ഭീതിപ്പെടുത്തുന്നതുമായ മഹാകവിയുടെ തത്വഗദ്യങ്ങളും മനസ്സിലാക്കാനും അർത്ഥഗ്രഹിക്കാനും തുടങ്ങിയതിനുശേഷം പദ്യ രേഖാണിവിട്ടു പലായനപരമായതായ് ഭവിച്ചു.

അക്കൗണ്ടിംഗികവട്ടുവിനയധാരയെത്തി
 ലുറക്കുറമ്പിലാലേ കലാത്തപ്പുറമേക്കേ
 പ്രഖ്യാതിത്തേമൊരുക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെത്തി
 ത്തൽക്കാമിനീമണിയൊട്ടൊത്തുവിചിത്രനാൻ. നമ്പ.

മാജയ ക്ഷ്യാവുകൂടാതെശോഷംവെച്ചുവെക്കാനും
 ഷാഫെടുക്കിൻഗോവിലെത്തിക്കുമാശംഗ്രസ്തനായ്. ന്ൻ

ചാട്ടംപിഴച്ചൊരു കരങ്ങളെന്ന് പോലെ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞു ഗതികെട്ടുമുഖപ്രസാദം
വാട്ടത്തിലായുരക്കുമുള്ളൊട്ടനിന്നിടംതൻ
ശിഷ്യംജനത്തൊട്ടുതരക്കുന്നിപ്പണ്ണമോതീ:

രാജിന്ത്യം പുകച്ചെഴുത്തു ഭൂമി വന്നാർ
 പൂജിന്ത്യം പുകച്ചെഴുത്തു ഭൂമി വന്നാർ
 ആജിന്ത്യം പുകച്ചെഴുത്തു ഭൂമി വന്നാർ
 ഹാജിന്ത്യം പുകച്ചെഴുത്തു ഭൂമി വന്നാർ

നന്ന

മാനംകൈവിട്ടു മണ്ണും മരവുമുരുകിടും
ലോഹവും കല്പമീശ.

സ്ഥാനത്തിൽ ചേർന്നപ്പോൾ ഭരണമധികമെഴും
ശ്രദ്ധയിറക്കുകയും ചെയ്യും

ഇന്നമ്മപ്പോർനിലത്തിൽരൂപയുടെകണിക.

ണാത്തൊരീനിങ്ങൊളലം

നന്നംകാറിൽപറക്കുകരിയിലകൾചിരി

ജ്ഞാണ്ടുപട്ടത്തിലാക്കി.

നർക്ക

ഇശ്ശോറിനുംനിബിമതത്തിനുമെന്റെകൈയ്ക്കും

മേൽക്കേറിടുന്നചയശസ്സാഴിയാതിരിപ്പാൻ

തക്കോരുകമ്മിതുമട്ടമനസ്സിൽമുറും

ധികാരമാനുബന്ധിനിങ്ങുകഴിച്ചുവല്ലോ.

നർവു

എന്തിന്നുനാട്യനമെന്തിനുസൈന്യമെന്തി-

ന്നെന്തിനുവീടബലമെന്തിനുജീവനാലും

എന്തിന്നിമേൽഫലമടൽക്കുവിഴുങ്ങിലെല്ലാ-

മന്ധനുകിട്ടിയൊരുദപ്പണമാണുനന്മ.

നർൻ

കഴുതകളിൽകേരീട്ടി

പ്പൊഴുതിവർതൻപുഷ്ടത്തെടുപ്പികളായ്

തെരുവുകൾമുഴുവൻചുറ്റി-

പ്പാവനിതാഹാസയോഗ്യരാകട്ടേ.

മരം

ഇവണ്ണമുള്ളപജയഘോഷയാത്രയാ-

ലവണ്മമാംരൂപവ്രവയോധരുള്ളതിൽ

ധ്രുവസ്ഥരിച്ചഥമരണം, ജയം, ജവാ-

ലിവാറിലൊന്നണവതിനാശത്തേടിനാർ.

മരം

അവരെവിരവിൽനന്നായ്പോക്കുത്തിൽകളിപ്പാൻ

നവരത്തിവിദഗ്ദ്ധൻകുളകെട്ടിച്ചുവീണ്ടും

അവരുമതിജവത്തിൽചാണയിൽതേച്ചകല്ലിൻ

വസുഷമവചിച്ചാരാഘവോത്സാഹവാന്മാർ.

മരം

ആമെത്താൻപടയിൽവധിജ്ഞാവാൻകൊതിച്ചോ
 നെമെത്താത്തൊരുപയപുഷ്പമേശൻ
 പേരിത്തൻമരണമണച്ചതില്ലതോത്ത-
 നേത്തേതുംഘട്ടിയചന്ദ്രനാത്തിപൊങ്ങി.
 ഐതിജ്ജീവൻ?പരൻതന്നതു,മൃതിയിതിലും

ശ്രീറം

നല്ലതല്ലേ?തരിമ്പും
 വാദിപ്പാനില്ല,പിന്നെജ്ജല,മസി,വിഷമി.
 മൂന്നിലൊന്നില്ലയോമേ?
 ചോദിയ്ക്കേണ്ടൊക്കെയുണ്ടിന്നുകിലവയിലൊ
 ന്നാട്ടെനീട്ടേണ്ടകാഴ്ചം
 പ്രാതിജ്ഞാമോനനിച്ചാൽസമരണ?മിനിയും
 പ്രാതിയേതി,ല്ലതെല്ലം.
 ആനാസംദയ്ക്കുശസ്സാംകടലിനടനട-
 കാണ്ടത്താൻഫറത്!രാജ.

ശ്രീറം

സ്ഥാനാഫൻതീരെയല്ലെൻമൃതിമദിജനാ-
 കാങ്കരവേരുകും
 മാനാപേതംമനസ്സേ!മഹിയിൽമരുവിടാ-
 നിപ്പുവെച്ചാലനതും
 താനാണെന്നോത്തുനൽകീടണമനുഭവിയി-
 ബുദ്ധമെന്തിന്നുമേലിൽ?

ശ്രീറം

ദൈവത്താൽഫരനായത്താൻധരണിയിൽ
 ജീവപ്പുവംപോലെമേൽ
 ഫാ!വത്തിപ്പതു കാണികൾക്കുതളിടും
 കുന്നിച്ചമന്ദസ്തിതം

ഇപ്പോഴുതന്നെതിനില്ലമോഹമതിനാൽ
 നിത്യൻറെകയ്യേ! കട-
 ന്നാവിട്ടുതെന്താടുതുല്യമാമസിയിട്ടെടു-
 തല്ലംതുണയ്ക്കേണമേ!!

ശാന്ത

ഒന്നല്ലാപ്പുറ്റുവോടുമുന്തകട-
 നതക്കൊത്തുപാരിട്ടതൊ-
 നെനല്ലനൃതതസ്ഥസാഹ്യമതിനായ്
 കയ്യോണ്ടുവെന്നാകിലും
 എന്നല്ലതക്കൊരുശാന്തിയില്ലപെരുതും
 പോരെങ്കിലയ്യേ! മുറ-
 ണെത്തർന്നല്ലയ്ക്കുനകിത്തിശാഖിഹതമായ്
 മുട്ടിപ്പുവീഴ്ത്തിനാൽ.

ശാന്ത

അല്ലെവല്ല! വോനെന്നിങ്ങുപിരിവി-
 ല്ലാതുളളകൂട്ടാളിയ-
 യല്ലെവാനതിതേവരെയ്ക്കുകരതാ-
 മിങ്കൽപരംകൈല്ലാടും
 ഇല്ലെതെല്ലലിവന്യകാലമതിലെ-
 ബുന്ധുക്കൾബന്ധുക്കളെ-
 ന്നില്ലേവേന്തുതൊരാപ്തപാക്കു?രികിൽവ-
 ന്നില്ലോസഹായിയ്ക്കേടോ?

ശാന്ത

ഉരുക്കുന്നൊത്തൊടിതുപോൽപലതും
 നിരപിച്ചുപ്രപന്നമെന്നുവിൽ
 ഉരുമുത്തുതടിനതുമുണ്ണയ-
 ചൊരുക്കത്തവന്നുകരളബ്ബമതായ്.

ശാന്ത

<p> ഉടൻപടയ്ക്കത്തണമനുചയ്ക്കോ- തടമ്പടിപ്പൊൽപ്പടിയന്ത്രനോടായ് കടംപെടാൻവയ്തിവന്നെന്നവാക്യം സ്തംഭപടയ്ക്കപ്പനതിൽകുറിച്ചു. അതാത്മഹത്യയ്ക്കുതടങ്ങുമാണി- ശതാലപരൻകേട്ടൊരുപോരുക്കൂടി ധൃതാദരംചെയ്യണമെന്നുചിന്തി- ച്ചിതാക്ഷമാശങ്കിച്ചുവില്ലയല്ലോ അന്നാട്ടിലെന്തൊരെയൊക്കെവിളിച്ചുകൂട്ടി- യന്നാട്ടിലെന്തൊരെയൊക്കെവിളിച്ചുകൂട്ടി- ഒന്നാട്ടിലെന്തൊരെയൊക്കെവിളിച്ചുകൂട്ടി- താൻനാട്ടിടാൻതായിൽവീണജയലാഭത്തെ. വാശിയ്ക്കുകകളരിയാക്കി,യിടംകൂപയ്ക്ക തുശിയ്ക്കുപോലുമരുളാതവർവീരവാദം പേശിക്കുതിച്ചുനിജനിമുതയാകെയംഭോ- രാശിയ്ക്കുപോംപൊടിയയത്തിനടന്നുതുണ്ണം. വകടലൊടുക്കുപുറത്ത- ത്തികളെഴുംവാരിദങ്ങൾചേരുംപോൽ ഹുകകമാണിടമവർഗത- ശങ്കമണഞ്ഞാർതുരുക്കുസേനയൊടായ്. പിഴയവനിയിലല്ലയോധനിൽതാൻ നിഴൽപടിചേരുവതെന്നുകാട്ടുവാനായ് പഴയപടനിലത്തിലെത്തിയാത്താർ മഴയുടെമുന്നിടിപോലെസൈനികന്മാർ. </p>	<p> ൧൧൦ ൧൧൧ ൧൧൨ ൧൧൩ ൧൧൪ ൧൧൫ </p>
---	---

- ബന്നതൊന്നുമറിയതെകാത്തയാം
 സന്നതാംഗിയൊടുമൊത്തുസൗഖ്യമായ്
 മന്നവൻപുറ്റുവസിച്ചുമാനുഷ-
 ക്കിന്നതെപ്പോരവരുമെന്നുകണ്ടതാർ? ഫഹസു
 തഞ്ചാപള്ളിയിൽ ചരത,
 വഞ്ചനയാലരിയച്ചുകനകാസ്രം
 സഞ്ചിതകരുകമണച്ചതു-
 മഞ്ചിതസുമഞ്ചാണനവനറിഞ്ഞിപ്പോ. ഫഹൈ
 ഒരുദിനമിരുപേരുംപുത്തനാംഘട്ടിനോടും
 തരുമൊരുചതുരംഗംവെച്ചുമോദിച്ചിടുമ്പോൾ
 പുരുമദമൊരുദൂതൻപുത്തപത്മാകരത്തിൽ
 പെരിയകരികണക്കാപ്പത്തനത്തിൽകടന്നാൻ- ഫഹവു
 കുറിഞ്ഞികാണംപുലിപോലെചീറി-
 ഷാഞ്ഞകാരുണ്യമൊടുപ്പൊഴേവം
 പറഞ്ഞുഭൂപൻ 'പലഹാരമാവാൻ
 വിരഞ്ഞതാർകാലനു?ചൊൽകവേഗം. ഫഹൻ
 കടുവായുടെവായിലാരുകയ്യി-
 ട്ടിടുവാനോഷ്ടവതെ? 'നരാട്ടമണ്ണ
 വിടുവായനവൻകടന്നുടൻവ-
 വെച്ചൊടുവാക്കേവമുച്ചുഭീതിയെന്നേ; ഫഹം
 'നികാലനാകിയമഹമ്മദനെത്തി,വേണ്ട
 ഹുകാലകാലമുതി,ജീവനിലാശയെന്നാൽ
 ശങ്കാലവംഘട്ടിവെടിഞ്ഞുമറയ്ക്കുകപ്പം
 തങ്കാലണഞ്ഞുതരസൈവകൊടുത്തുകൊൾക.' ഫഹമ

അരിശമനവടുതപമേദമാണ്-

അരിശമനൻപടികണ്ണുരുട്ടിയപ്പോൾ

അരിശമധ കമാൻറച്ചു: 'വാളും

പരിശയുമേന്തിനകൈകൾകണ്ടുവോനി?

൧൨൨

ഇക്കൊത്തീടുത്തുരപ്പുക്കിതിപനടെവധു

ഭൂഷശേഷ പ്പവെക്കുറ-

തെൻചൈത്താലാൽപരിച്ചിന്നവനകരമണ്-

ച്ചിന്ദ്രസിംഹാസനത്തിൽ

പങ്കെത്തിച്ചെൻറനാമംസപദിപൂമുവതെ-

ന്നാകിലോനാകലോക-

ത്തങ്കത്തെക്കൊങ്കയാതൻതടമുലതടവി-

ച്ചീടുവൻപേടിവേണ്ടാ.

൧൨൩

ഗദ്യം:—ഇത്തരം ചിത്തരംഗത്തിനത്യർത്ഥം സാധുപസം
നൽകും വചസ്സു സന്ദേശമരവൃന്ദേശനാമന്നരന്നരം ശ്രവി
ച്ചു പൗരന്ദരത്തിന്നു വിജ്ഞാലമാമിളംതലവലകാലൻറ ചേലേ
ത്തും പരിഷത്തു നിമിഷത്തിൽ വെടിഞ്ഞു പടിഞ്ഞാറു നോക്കി
ശ്മിത്തമവസരത്തിൽ പൂമുലബലനാം പൂമുവതുലനിശ്ചലത
യൊടു പൊടുന്നനവേ തന്നശ്രീതിങ്ങും സേനയെന്നയിച്ചു
തെരിയ്ക്കുന്നു ഭയം പെരുകുകമിടുംഭിന്നിയെത്തുരപ്പുരമിതമുക്കു
വാൻ പുറപ്പെടുവിയെന്നരുളിത്തന്നരികിലുരുകിന മനമോടമരു
മമരകശീശപാഗമനയാം രമണിയൊടിവണ്ണമവണ്ണപ്രണയമ
വൃണമാംവണ്ണം ഭണനം ചെയ്തു:

‘തണ്ണീരിത്താരിതൾക്കൊത്തൊരുമിഴികളിൽനി-

നോമനപ്പമുവത്തിൽ

11 *

കണ്ണിരിറിറുവീഴുന്നതുകമനികലോ-

ത്തംസമാഹംസയാനേ!

വെണ്ണിരാക്കുന്നുകേളെന്നകമലരരുതി

വ്യത്ഥമാംചിത്തവേദം

മണ്ണിരാജന്യർപാലിപ്പതിനുപടയൊഴി-

ഞ്ഞാകിലാകില്ലയല്ലോ.

ഫഹൻ

സാപത്യംപൂണ്ടുകൂട്ടുകുരിയരുവതിൽ

കാന്തമാരേതുമത്രേ

ലോപംകൂടാത്തമോദംഹൃദി,ഭവതിമറി-

ച്ചാവതെന്തീവിധത്തിൽ?

ചാപഃതോൽക്കുന്നതാനിൻപുരികമൊഴികെമ-

റെറാന്നിനുംതന്നെയീഞാൻ

മോപംസന്ധിച്ചനാൾതൊട്ടിതുവരെയടിമ-

പ്പെട്ടതായ്ക്കേട്ടതുണ്ടോ?

ഫഹന

നിന്നാരോമൽക്കടക്കണ്ണനുമതിയരുളി-

ക്കൊൾകിൽമാഴ്ക്കാതെപോരി-

നിന്നാരോടുകടന്നേറാവരെയവശരാ-

ക്കുന്നൊരെന്നുഗ്രവൾഗം

ഒന്നാലോചിച്ചമിപ്പോളുറയിൽമരുവിടാ-

നില്പനില്പജ്ജമോടി-

സ്സന്നാഹംപൂണ്ടുവീണ്ടുംവരുമരിഭടർത-

ന്തൂണചേണാൻതാത്ര.

ഫഹന

എന്നോതിപ്പുന്നരുവതിന്നുകൈകൾനീട്ടും

തന്നോമൽക്കണവനെവിട്ടുളരമാറി

കന്നോടുംകുളിർകുചമാക്കുമെലിചൊന്നാ-

ജെ ന്നോടെന്തനുക്കുന്ദ്ദിയപമേവം?

ഫരഹ

ഞാനൊരുദുസ്തപ്തക-

ണ്ടെന്നൊരുനാറുപണ്ടതപ്പൊഴേചൊന്നേൻ

ഫാ!നരന്ധതമുലം

താനറിവില്ലാതെകഴിയിൽവീഴുന്നതു.

ഫരവ

താരപറഞ്ഞതുകേൾക്കാ-

താരപ്പുവീരനൊടണഞ്ഞകവിപോലേ

താരമ്പനൊത്തകാന്തനി-

താരംഭിപ്പതുമടിയുറ്റിതഫലം.

ഫരൻ

അരികുളിടെശിരസ്സിൽമുഖംജംപോൽ

ഫരിഹരിദ്രുണമെൻഗുളത്തുലാവൻ

തപരിതമൊരുതരംഭവിജ്ഞിപുവീ-

ഫരിഫയ!ശേഷമുരയ്ക്കുവേണമോഞാൻ?

ഫനം

എന്നുംമറുമകൈതവപ്രണയമാ-

ന്നോരോന്നുപേരാണൊര-

പ്പൊന്നുംമുട്ടുമനിയറുകളേഴി-

ഞ്ഞൊതിത്തടുത്തിടിലും

ചിന്നുംയുദ്ധംതുറന്നുവെട്ടി ചെട്ടം

ഭൂവൻവഴിപ്പെട്ടതി-

ല്ലെന്നുംകാലവശംപെട്ടുവ ചനം

ചെറൊറാണുപാറുന്നതോ?

ഫനഫ

‘നിന്ന ഞ നിൻകളിരിളംകുചമാണുപോരി-

നിന്നാണെടുപ്പുനൂതിതടയ ജ്ഞേദ!

തന്നാണയംവലുതുമന്നവനെ'നരച്ച
ചെന്നാനവൻത്വടിതിസേനയൊടൊഴിച്ചുവിൽ. എന്നു

മുദിനമടലിന്നുകാപ്പുച്ചി
വിരതിയലുന്നതുമേൽക്കെ. സനികന്മാർ
പുരയ്ക്കു തികലത്തുപുറംകൊട്ടി-
ത്തൊരുലവമുളകുലുഷിടാതെന്നിന്നു. എന്നു

അത്താഴത്തിനുമേൽ പപ്പുപഞ്ചതാ-
മോരോമനേരാജമാ-

ണ്ടുമാത്രീശതമന്യുമെലിജയ ച-
ത്രാപ്യൻവസിജ്ഞാവിധൗ
കാൽത്താർകമ്പിടവാൻകൊതിച്ചൊരുപുമാൻ
വാതിൽക്കൽനിൽക്കുന്നുവെ-
ന്നാത്താമോഴമടുത്തു ചെന്നൊരുമർ-
ക്കാരൻകഥിച്ചിടുന്നാൻ. എന്നു

അതാരകത്തേയ്ക്കു പരട്ടെയെന്നായ്
കൂതാദരംഭൂപതിചൊന്നനേരം
ശതാമൃന്ദാണകുസമാനനേകൻ
ധൃതായുധൻതത്ത്വവിധത്തിലെത്തി. എന്നു

കവചോജ്ജിഷാദികൾപു-
ണ്ടവചനഗോചരശരീരശോഭയൊടു
ഇവനാകേതു പതിങ്ങ-
ന്നവനിചപാത്തമ്പാനുന്നിന്നുതദാ. എന്നു

'ഉന്ന'ഭൂതീധിവണ്ണാപുരുഷനൊരുവനും
കണ്ടതിപ്പറ്റൻസമീപേ

വന്നിട്ടില്ലെന്നുതോന്നുന്നിതുമുഖം! ചോറൻ
 രാജസൂയത്തിൽ വെച്ചും
 ഇന്നിപ്പോഴെന്തു കാര്യം വരവിതെവിടെനി-
 ന്നൊക്കയും ബാക്കിയെന്നേ
 മന്ദിരത്തോതിടേണമുലരുവതുരണാ-
 ഫസ്സുതാൻവത്സ! തിണ്ണാ.

ഫന്ദ 9

വിനാശമുക്കോടരികൾക്കുചേർക്കും
 ജനാധിപൻതൻമൊഴികേട്ടനേരം
 അനാഗതശുശ്രൂഷുവാവുമേവം
 ഘനാദരംപൂണ്ടൊരുവാക്യമോതീ:

ഫന്ദ 10

'താത! തപദംബ്രികളിൽ വീണുവണങ്ങിടുത്താൻ
 ചേതസ്സലിഞ്ഞിടണമിപ്പൊഴുതല്ലമെന്നിൽ
 ഭൂതന്നിൽത്താനഗതിയെൻപിഴസാരമാക്കാ-
 താതകമറിട്ടമനുഗ്രഹമേകിടേണം.

ഫന്ദ 11

ആരാജസൂയമവചേലുകഴിഞ്ഞുശ്ലാഘ-
 കാരാഗ്രഹത്തിൽനിപതിച്ചു, പൃഥ്വിക്കുമേശൻ
 ആരാലണഞ്ഞുവരനായ സുജാതയെന്നു
 ചേരാൻതാവകതരളജതൊഴുത്തുവീണ്ടും.

ഫന്ദ 12

എന്നായക! ശപതൂ! ചന്ദ്രനിങ്ങുതമ്മിൽ
 നന്നാകയില്ലരികൾ ഭാരതഭൂമിയേവം
 വെണ്ണാൽവരുന്നകഥഞ്ഞാനറിവിച്ചിടേണ്ട
 മന്നാളുചോക്കൊരുമാമണിയല്ലയോവീ?

ഫന്ദ 13

വരനുടവശമെത്തിതു വ്യാമി-
 പ്പരരെണാവനിമേൽമുദഗന്ദ്രയശം

ഒപിരദിനിയെയെന്നപോൽതകപ്പാൻ
 സരസേമോക്കുളംവരട്ടെനാട്ടിൽ. മൗഛ
 വാർകൊണ്ടൽവേണികഴൽതാണവണങ്ങിയേവം
 ജർകൊണ്ടുമച്ചമൊഴികേട്ടനകമ്പയെന്നേ
 കാർകണ്ടുകേരിമറിയുംപ്രജയാണ്ണപോലേ
 വേർകൊണ്ടഭൂപനിമിതിപ്രതിവാക്യമോതീ: മൗഛ
 'വെട്ടൊന്നിൽനിന്നെയിവിടെക്കുടതീർപ്പതിന്നെൻ-
 ഞ്ഞിന്നുവാളൊടുമുളിന്നുവരട്ടെപക്ഷേ
 പെട്ടെന്നുതൊന്നിതുകഴിഞ്ഞിൽവരൻമരിച്ച
 കഷ്ടാനിനക്കുറുവാപ്പതിനാവതല്ല. മൗഛ
 മേലേ! പുഷ്പലി! നിന്നപ്രിയൻറെഗളനാ-
 ളാസ്യക്കുമാർഷ്ടയേം
 നേരേവ! ഞ്ഞിൻറെകണ്ണിണപൊഴി-
 ച്ചീട്ടന്നബാഷ്പംബുവം
 ചാരമേചന്മുളെയാൽപ്പരിണമി-
 ച്ചുറക്കുറുക്കുമ്പൊഴി
 വീരേശൻമമകത്തിനിമിദമിശ-
 ത്തീക്കുട്ടനെല്ലാറിടം. മൗഛ
 ജ്ഞേയസ്സാൻവാളു പുഷ്പയധിസേരി-
 ത്തീക്കുടകുടിസ്സേരം-
 പ്രസേമബാൻവന്നുകണ്ണിൽപുതുരുമതയം
 കകണ്ണംപുണ്ടനിന്നെ
 ക്ഷുത്തേറിടംവുകത്തിൻശുദ്ധയൊടു സമമം
 വായിൽക്കുറുത്തുതുല്യം

ധൂന്തേ!കാമാന്തിഹൃത്തിൽവെരുകമൊരുതുരു.

ഷ്ടന്റെരകയ്ക്കൽകൊടുപ്പാൻ.

മരന്ന

പോപോമരുതുചിഷമാക്കരുതെ'ന്നുവീണ്ടും

പാപോക്തികേടുചെവിപൊത്തിമനസ്സുനീറി

കോപോഗ്രനാമവനെവിട്ടുസുബദ്ധിപോലെ

ഭൂപോത്തമപ്രിയതിരിച്ചുഗ്രാമത്തിലെത്തി.

മര'െ

ഉദയാചലയവനികമേൽ

സദയംരവിനടനണഞ്ഞുതലകാട്ടി

മദമൊടുടൻഭേരിപ്പുവസി.

ഗദയെന്നിവപുണ്ടുപോരിനായ്നേന്താൻ.

മര'പു

ഗദ്യഃ— അദ്വാജ്ഞമാം രണത്തിൽ കൃതനിശ്ചയരായ
തുരുഷ്ടഭേദം പടയ്ക്കു മിടുക്കു പെടും കാന്യകാജ്ഞയോധരുടെ ഗണ്യ
മാം തുണയാൽ സപതസൈന്യത്തിനവണ്ണമാം ദൈന്യത്തെ
വരുത്തിത്തന്നായകനായ കാശ്യപീശതമന്ത്ര പൂഥുവിനെ ബന്ധി
ച്ചവനരികിലിരിയ്ക്കിൽ വീണ്ടും ഭരതഭൂവണ്ഡം ത്വപരിതമിളകുമെ
ന്നു കരുതും ഷാഫണ്ഡീന്റെ കല്പനയാൽ ഗോറിലുള്ള ഘോര
മാം കാരാഗ്രാമത്തിലാ നുപനെത്തൽക്കുണം നിക്ഷേപിതവാ
നേല്പാടു ചെയ്തു തൽബാധുസിന്ധുഗംഭീരനും കൈരവബന്ധുക
രഗൈരുകീർത്തിച്ചും സിംഹസാഹനനമാം സമരസിംഹനെപ്പിടി
ച്ചു വധിച്ചു സിംഹനാഭം ചെയ്യാൻ.

രാട്ടംദരിദ്രനമഹോ!വിധിച്ചറിടുന്ന

രാട്ടിന്റെതൊട്ടിലുകൾതാൻ,മലർമാതുമനീൽ

കാട്ടുന്നഗോഷ്ടികൾവിചിത്രകൾപൂർവ്വക്ഷ

കിട്ടുന്നഭാഗ്യമിളകിൽചപലാവിലാസം.

മര'ൻ

അക്കാലംവരെയും പരാജയമറി-

ഞ്ഞിടാതെ വെത്തിച്ചു തൻ-

തൃക്കാലമ്പുമാമീശർക്കു പിന്നാലു-

ക്കോണീവലാരാതിയും

ഒക്കോലംബ്ബിയൽ മുങ്ങിമങ്ങുമുഖിൽ

കൈകാൽ കഴഞ്ഞേറ്റവും

മുക്കോളുന്നതു തുക്കുഭൂമിപതിമി-

യ്ക്കാഹാരമായ് തീന്നുതേ.

എമു

കുരട്ടയം വൈരികൾ പക്കമുറ്റി-

ധരത്തിനിന്നു രൂപപ്പെട്ടിവിഴി

തരത്തിലബ്ബു പനെയൊശുഗോറാം

പുരത്തിലേയ്ക്കായ് പകുപ്പുണ്ടയച്ചാർ.

എമു

സുടമജയമാൻ ശത്രുഭൂപൻ

കുടതഴചാമരമാലവട്ടമോടും

പടഹമുരജശംഖനാദമോടും

പടയൊട്ടുമുപ്പുപുരിലേയ്ക്കു പോയാൻ.

എമു

അതിന്നുമുന്വനുകുന്തോലിവന്നതാ-

ക്ഷീതിപ്രിയൻ ദയിതസുജാതകേരക്കുവേ

ചതിച്ചുമാന്ത്ര പതിഫലിച്ചുരാക്കിനാ-

വിതിക്കുണ്ണമനസിനിനച്ചുമാളിനാൾ.

എമു

ബാലപ്പോർമുഖയോളുന്നന്തരമുടൻ

തൻകുൻകരിച്ചു പട്ട-

ത്താളിൽ പറ്റിയ ബാഷ്പമുത്തിരുകരം-

കൊണ്ടു തുടച്ചുദിനം

മാലപ്പുറംകലാത്തപോലെയെഴുതേ-

റാദിക്കിലെസ്സീകൾ, ത-

ന്നാളിപ്പെൺകൊടിമാർമുഖേനനികടേ

വന്നീടുമാറാക്കിനാൾ.

മകൾ

വന്നപുരംഗനകളൊടാ-

സ്സന്ദർശിഗംഭീരമധുരമായേവം

അന്നതളി: 'സോദരികളേ!

മനംമമവാക്കുകേൾപ്പിനെല്ലാതും.

മകൾ

വിരവിലറിവിനൊന്നിന്നെൻപ്രിയൻതൻപ്രയാണം-

ചരമമിതിനിനപ്പാറുണ്ടുവേണമലക്ഷ്യം

പരമിനിയതിനാൽനാനാകലോകത്തിലു-

ദപരരുടെയരികിൽചെന്നെത്തിടാനോർത്തിടേണം. മകനു

എന്നാമനെപ്പിരികയില്ലവേദപരന്മാർ

ചെന്നാരശേഷമവരാത്രിദിവത്തിലിപ്പോൾ

ഇന്നാശ്രവണിയെവളത്തിയതിൽപതിച്ചി-

ട്ടിന്നാമവർഷപിറകേതണയായ്ഗമിക്കാം.

മകൾ

ഞാനമ്പിൽനിങ്ങളെകിടാങ്ങളെയൊക്കെരൊജ്-

സ്ഥാനത്തിലേയ്ക്കൊളിയിലിപ്പൊഴുതേനയിപ്പൻ

മാനത്തെവൈരികളണഞ്ഞുകളഞ്ഞിടുംമ-

സ്ഥിനമ്മളുഗിയുടെബന്ധുതതേടിടേണം.

മകൾ

ആനല്ലവിത്തുകളിൽനിന്നുകിട്ടുതുവീണ്ടു-

മീനമ്മൾതന്നഭിജനംവലുതായ്ത്തഴയ്ക്കും

നന്മവിപലുപലതട്ടിടുവോർമ്മനി-

ലാനന്ദമാത്മഹതിതാനതിനില്ലവാദം.'

അല്ലാമകിൽക്കോളമെടുത്തഗദ്യം
 വെല്ലുംകുചംപുണ്ടവരാംഗിയേവം
 ചൊല്ലുവെചല്ലിങ്കൽമുഖത്തിലാക്കും
 തെല്ലുംഭവിച്ചിലൊരുഭാവഭേദം.

൧൬൦

അതിനവരരെ ചയ്ക്കാർവിസ്മയംപുണ്ടു: 'നീതാൻ
 സതി, തവമൊഴിഞ്ഞുക്കൊപ്പൊഴംസൽപ്രമാണം
 പതികളെനിഴൽപോൽനാമ്പത്തുടന്നേന്തിടേണം
 ക്ഷിതിയിലസുലഭതപംചേർന്നവന്മാൻപുണ്യം.'

൧൬൧

ഇവണ്ണമവർചൊല്ലവെസുമതിയെന്നമന്ത്രിശപരൻ
 വിവണ്ണമുഖനായ്കടന്നരികിലെത്തിനേത്രാംബുവാൽ
 സുവണ്ണധരണീധരസ്തനികൾതൻമദംസദ്യവും
 കവൻഘനകേശിയോടനുകമ്പുത്തമോർടിനാൻ.

൧൬൨

വിനെസ്സഗൽഗദമവൻപുറ്റുവെപ്പടയ്ക്ക
 സന്നദ്ധരമരികൾവന്നുപിടിച്ചുകെട്ടി
 അന്നദ്ധരേശനടെയോധരെയുംവധിച്ചു-

തന്നപ്പിടയ്ക്കുതന്നപ്പടയാളോടോരീ:

൧൬൩

'വരനജയഘോഷമോടരിതുകുറുംകോയമുൾ-

ക്കരുന്നിലിയല്ലുംഭവജ്ജനകനായമത്സദാമിയും

വിരുന്നിനവരെത്തിടുംവിരവിൽനാളെയയ്യോ!തനി-

ച്ചിരുന്നിടത്തോമനേ!ഭവതിയപ്പൊഴിപ്പത്തനേ.

൧൬൪

ഒരിതാവനിപുണ്യഭൂമിയല്ലീ

യരിതാഡിച്ചിടമസുദീയദേശം

ഹരിതാൻഗതിമേൽനമുക്കി'വണ്ണ

പരിതാപത്തെടമാത്രനോതിനിന്ദ.

‘മതിമതിസുമതേ!വിലാപമിന്നീ-
 മതിമതികൾക്കുമനാഥയാമെന്നിഷ്ടം
 ക്ഷിതിയിൽതമരവാ.നശേഷമില്ലം-
 കൊതിയതിനാലൊരവാക്കുഞാനരപ്പൻ.

മന്നന്ത

മാനത്തിലിഷ്ടികൾതന്നെരാജ-
 സ്ഥാനത്തിലാക്കീടുകപിന്നെഞങ്ങൾ
 ഉന്നത്തിനാക്കംകഴിയാത്തതാമാ-
 വാനത്തിലെത്തിസ്സുഖമായ്വസിഷ്ടാം.’
 ശരത്ജ്യോത്സ്നിയിങ്കൽതടാകംകണക്കാ-

മന്നെ

സ്തരച്ചന്ദ്രതുല്യാസ്ത്ര പാഞ്ചല്യമെന്നേ
 ഉഷ്ണോരുവാക്കിത്തരംകേട്ടമാത്രൻ
 തിരിച്ചുനവതൃവൃജത്തോടുമൊപ്പം.

മന്നച്ച

അനന്തരംകുപ്പമശുഭവഷാ-
 ഘനംതരുകേശിസുജാതവേഗാൽ
 അനന്തരമൃാകൃതിതൻപുരത്തെ-
 യനന്തരായംജപലനന്നാ.നൽകീ.

മന്നൻ

ഹാ!ഹാ!പിന്നെക്കണ്ഡമൊന്നിങ്കൽമുറും
 സ്വാഹാകാന്തൻതന്നെനന്നായ്വളർത്തി
 മോഹാപേതംസാദ്ധ്യപിമാരത്രപേരും
 ദേഹാപായത്തിന്നുസന്നദ്ധമാരായ്.

മഹാ

ജ്വരപ്രതന്നിലൊരവൻകഴിയിൽതദാനീ-
 മേറെത്തളിഞ്ഞുവിളയാടികൃപീഡയാനി
 ജ്വരാത്തടക്കുമൊരു സദ്യുനിനച്ചിടുമ്പോൾ
 മാറത്തുളിയുരുമേതുബുഭുഷുവിനും.

മഹാ

വൈരംപെരുത്തശശിയോടുമുപനിമിത്തം
 പാരംസമതപമിയലുംതരളാക്ഷിമാരെ
 ചാരത്തണച്ചുരിപൊരിപ്പതിനായ്തുടങ്ങും
 നേരത്തിലാശ്ശിമിതെളിഞ്ഞതിലെന്തു ചിത്രം? ൧൭൨
 ഭാനന്ദപെഴുനഹരിബന്ധുധനഞ്ജയന്റെ
 മന്ദസ്തിതന്ത്രപതികാന്തസുജാതനോക്കി
 ഉന്നമ്രമോദമകതാരിലിയന്നുവാണാൾ
 മൂന്നംപ്രലംബരിപുസോദരിഭൃപോലേ; ൧൭൩
 നില്ലാത്തതാതപരയൊടന്നഥനാലുപാടും
 വല്ലാത്തചൂട്ടനിതരാംവലുതായ്വളന്നു
 ഹല്ലാജ്ഞാനേത്രയുടെവാത്തകൾകേട്ടുമാരൻ
 വില്ലാലടിചൊരുതരക്കുന്നിലെന്നപോലേ. ൧൭൪
 സതപങ്ങൾസതപരമവന്നരികത്തുനിന്നു
 മുത്തുംഗഭീതിയൊടുമുറയൊളിച്ചുമാറി
 സത്യംകുറിച്ചിടകിലെങ്ങിനെയാശ്രയാശു
 ഹൃത്തിങ്കൽവന്നയരുമാശ്രിതവത്സലതാം? ൧൭൫

ഗദ്യം:— തദനന്തരമതനതനകാന്തിസന്തതിവത്സതിയാം

സുജാത വിജ്ഞാതനാഥമൃതിയായ് ജാതവേദസ്സിനെജ്ഞാതകൈ
 തുഹലമഖിലപുരവധു സമാപ്തയായ് സമീപിച്ചനസൃയയെ മന
 സാ നിനച്ചു കൃശാനരേതസ്സിനെ ധ്യാനിച്ച കൃശാനവിൽ പ
 തിജ്ജവേ പരമമന്യതീയശോനിരുന്ധതികളാം പുണ്യദൃക്കമി
 നിയും തൽസ്വാമിയെ വൈമനസ്യം വിട്ടനുഭവിച്ചു മരിച്ച കണ്
 വരയെണഞ്ഞുകൊണ്ടാർ.

കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടുവൈശ്വാനരനമരവര

പ്രസ്ഥമാംപത്തനത്ത

പുണ്ടാലങ്കാപുരംപോൽ പടുതയൊടുവിരു-

ന്നുണ്ടവേണ്ടുവിധത്തിൽ

വണ്ടാർപൂവേണിമാർക്കുംശരണമരുളിയെ-

ന്നുള്ളവാർത്താഗനിമാറ്റം

ശബ്ദാലോലൻതുരുഷ്ടുപ്രഭവിനുമെമന-

ക്കാമ്പലംചാമ്പലാക്ഷി.

എന്നു

‘കണ്ണുത്തിയോരുസുധപ്പിടിയിലാലെനിന്നു

വാണുത്തിയില്ലതനിനച്ചുവിഷാദഭാരം

ഉറക്കൊത്തൊൻ ഹൃദിവഹിപ്പതുഭംഗിയല്ലാ

ലാക്കൊത്തൊരാൾക്കുസകലത്തിനുമെത്തുകില്ല.

എ

ഹരിപ്രസ്ഥംകാഞ്ചാൻകൊതിയിനിയശേഷംഹൃദിനമു-

ക്കിരിപ്പില്ലെൻകുട്ടുബുവിടെവിരവിൽചെന്നരിപുരം

ഭരിപ്പാൻനോക്കട്ടേതൊടുസമാതപജ്ജനവദം

ഹരിപ്പാൻഞാനിപ്പോൾതടിതിനക്കൊള്ളുന്നിതുസഖേ!

എ

തന്നാടന്ത്യനുചേർത്തൻതനയയും

തൽകാന്തനംനഷ്ടരാ-

യെന്നാലുംപ്രമദംവഹിഞ്ഞുമൊരനീ

കല്ലൊത്തൊരുള്ളൊത്തവൻ

എൻനാശത്തിന്നുനീയിരിയ്ക്കിൽമതിയാം

നിന്നെത്തുലച്ചെന്നിയേ

ചെന്നാലുണ്ടുവെരുത്തനയ്മമിതിഞാ-

നോക്കുന്നഹൃൽക്കുദരേ.

എ

ഇക്കാക്കോടകനെപ്പിടിച്ചുതടവിൽ-

ന്നപ്പാപ്പിപ്പിന്നൊക്കുല-

നാകാശാന്റെ വചസ്സിടിയ്ക്കു സമമായ്

ക്കേട്ടൊന്നു ഞെട്ടിപ്പരം

മുഷ്ടംകുന്നതു രുക്മപ്രപന്നൊടു ഞാൻ

പാവംതുണയ്ക്കേണമെ-

നക്കാലംജയ ചന്ദ്രനാതിമൃതിയിൽ.

ഭീയാൻ നായെന്നപോൽ.

പ്രപ്ര

‘ഭരതഭൂമിനമുക്കുലഭിയ്ക്കണം

തപരിതമിപ്പൊഴതിനുഭവദേധം

പെരുതെന്തിയ്ക്കുതുണച്ചിട്ട് മെന്നവൻ

വിരവിലായതിന്നുത്തരമോതിനാൻ.

പ്രപ്ര

ചുരുക്കിച്ചൊല്ലുന്നേൻ നൃപതിജയ ചന്ദ്രന്റെ റിധനം

ശരിയ്ക്കപ്പോൾ ചെല്ലുന്ന ബിമതമണിപ്പൂൺ പയമനായ്

തെരിയ്ക്കുന്നോടും തൽഭേദമെരുളിത്തൽപ്പരിയെയും

മുറയ്ക്കയ്ക്കാ! വെന്നാൻ മുടിതമതിഭാഗ്യപ്പൊലിമയാൽ.

പ്രപ്ര

ആരാന്റെ വായിലൊരുമൺ പാടിനുള്ളിയിട്ടാ-

ലാമാൽ തനിസ്സമതുതൊണ്ണയിൽ നൽക്കുമെന്നായ്

പാമാതെ വൃദ്ധർ പരയം മൊഴി സത്യമാണെ-

ന്നോരാതിരിയ്ക്കരുതാമകുചിത്തമേ! നീ.

പ്രപ്ര

ധരിത്രിയിതു കൂടെ തല്ല, വിടനാം കലംകത്തുവാ-

നൊരിത്രതുടരൊല്ലതിൻ ഫലമൊടുക്കമീ വണ്ണമാം

പെരുത്തരിവിരിയ്ക്കലുഭേദമകാരിനന്നാക്കമി-

ക്കരുത്തു തിരിയാത്തവൻ കഥയിതൊന്നു വായിയ്ക്കണം.

പ്രപ്ര

ശ്രഭം.

PRINTERS & PUBLISHERS
THE MANGALODAYAM CO., LTD.,
TRICHUR.